

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
21. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH,
održane 23. oktobra 2003. godine, sa početkom rada u 11,10

PREDSJEDAVALA
NIKOLA ŠPIRIĆ

21. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dame i gospodo, želim da vas obavijestim da su na ovu sjednicu, pored poslanika pozvani i predsjedavajući i članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjedavajući i članovi Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, predstavnik OHR-a, predstavnik OSCE-a, predstavnik EU, specijalni predstavnik generalnog sekretara Savjeta Evrope i šef Misije u Bosni i Hercegovini, predstavnik posmatračke misije u BiH i predstavnici ambasada u Bosni i Hercegovini koji su izrazili interes da prate ovo naše zasjedanje, predstavnik UMNIK-a u Bosni i Hercegovini, predstavnici nevladinih inicijativa, Centar civilnih inicijativa i Centar za promociju civilnog društva.

Srdačno pozdravljam sve poslanike i goste koji su se odazvali našem pozivu. Posebno pozdravljam predsjedavajućeg Savjeta ministara i prisutne ministre koji prate i prisustvuju današnjem našem zasjedanju.

Prema izvještaju Službe sjednici prisustvuje 39 poslanika, dakle imamo kvorum, a svoje odsustvo iz opravdanih i zdravstvenih razloga najavio je poslanik gospodin Vinko Zorić i gospodin dr. Zlatko Lagumdžija i gospodin Abdulah Nakaš. Ostali nisu najavili svoj izostanak. Očekujemo da će u toku zasjedanja stići na ovu 21. sjednicu Predstavničkog doma.

Dame i gospodo vi ste za 21. sjednicu dakle dobili dnevni red u prilogu.

Moram da kažem da smo mi pre ovog zasjedanja održali Proširenu sjednicu Kolegijuma i da nije bilo zahtjeva da se dnevni red mjenja. U tom smislu ja nemam potrebe da čitam ovaj dnevni red. Ja ću ga radi stenograma pročitati kada obavimo raspravu o dnevnom redu.

Dakle, otvaram raspravu vezanu za dnevni red koji ste dobili u prilogu materijala za današnju sjednicu.

Ko se javlja za riječ? Ne ja javlja niko.

Javlja se za riječ predsjedavajući Savjeta ministara gospodin Adnan Terzić. Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja sam dužan da vam predočim jednu tehničku popravku u zaključcima koje je Vijeće ministara donjelo vezano za raspravu o Zakonu o odbrani Bosne i Hercegovine i zakonima o izmjeni i dopuni Zakona o Vijeću ministara i zakonima o izmjeni i prijedlozima zakonima o izmjeni i dopuni Zakona o ministarstvima.

Dakle, radi se o tome da smo mi 10.10. na našoj redovnoj sjednici imali raspravu o izvještaju Komisije za reformu odbrane u Bosni i Hercegovini koji smo usvojili i da smo unutar toga raspravljali i o Prijedlogu zakona o odbrani Bosne i Hercegovine. Ministri koji dolaze sa prostora Republike Srpske su zahtjevali da Vijeće ministara ne održi raspravu dok se ne obave konsultacije i dok se rasprava po predmetnim zakonima ne obavi u entitetskim parlamentima.

Našli smo jedan kompromis koji je se sastojao u sljedećem.

Dogovorili smo se da napravimo zaključak da ipak obavimo raspravu o tome bez obzira na mišljenja entitetskih parlamenata, da obavimo raspravu o ponuđenom tekstu zakona, a da Parlamentarnoj skupštini predložimo da Zakon ide po skraćenoj proceduri kako određuje član 104. Poslovnika sa preporukom da se skupštinska rasprava o tom zakonu ne vodi dok se ne obavi rasprava i u entitetskim parlamentima. Sticajem okolnosti, čistom tehničkom greškom kada je dostavljan Zakon u proceduru na ovaj dom taj dio zaključka je isključen, tako da vas molim da to prihvatite.

Dakle mi preporučujemo i evo preporučujemo ovom domu da se odredi prema 104. proceduri da prihvati proceduru 104., a obzirom da su parlamenti entiteta već zakazali svoje sjednice i da će se to ustvari desiti negdje do 29. ovog mjeseca da konačnu raspravu o zakonu ne obavite dok ne dobijete i mišljenja entitetskih parlamenata. Hvala vam najljepša.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara gospodinu Adnanu Terziću, dakle nije ovo kroz izmjenu dnevnog reda, nego pojašnjenje, ja se zahvaljujem.

Za riječ se javio gospodin Beriz Belkić, pa gospodin Tihomir Gligorić.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolegice i kolege vezano za objašnjenje predsjednika Vijeća ministara, ja želim da vas podsjetim da je Predstavnički dom na inicijativu Ustavno-pravne komisije zatražio od Predsjedništva Bosne i Hercegovine da u skladu sa članom 3. tačka 4. Ustava Bosne i Hercegovine otvori stalni proces koordinacije u pravcu prenošenja nadležnosti. Dakle procedura u Ustavu Bosne i Hercegovine je nešto drugačija. Ona ide preko Predsjedništva i ona treba da se vrši u stalnom kontinuitetu. Mi ćemo svaki put, evo imamo situaciju sa Zakonom o uvođenju indirektnog oporezivanja, odnosno ovog

sistenskog zakona, tamo u završnim i prelaznim odredbama, mislim da je člana 39. kaže da će Zakon stupiti na snagu kada ga parlamenti, odnosno kada ga prihvate entitetski parlamenti.

Dakle, molim vas ja insistiram, odnosno Klub poslanika Stranke za Bosnu i Hercegovinu insistira da se ovo rješava kao prethodno pitanje i u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine preko koordinacije koju je tražio ovaj predstavnički dom od Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a ne da svaki put dolazimo u situaciju da se stvari ovaj uslovljavaju. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Belkiću. Riječ ima dr. Tihomir Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja predlažem da tačku 3. tačku 4. i tačku 5. skinemo danas sa sjednice dnevnog reda, upravo iz razloga o kome je govorio i gospodin Terzić i gospodin Belkić.

Kada je u pitanju koordinacija i Predsjedništvo i ono što smo govorili na Ustavno-pravnoj komisiji, smatrajući da je to potrebno riješiti baš tako kao što je gospodin Belkić rekao kao prethodno pitanje i istovremeno gospodin Terzić je isto se na neki način naglasio, ali možda na drugi način u smislu da radimo, a da sačekamo izjašnjavanje entitetskih parlamenata.

Sobzirom da se ovdje o prenosu ustavnih nadležnosti, ovlašćenja i da bi kao predhodno pitanje trebali entiteti svakako da se o tome izjasne i na taj način bi bili svakako u poziciji da lakše razgovaramo o ovom pitanju. Sobzirom da poslanici nemaju mandat da vrše prenos ustavnih ovlašćenja i to postaje objektivno problem za poslanike iz oba entiteta. Ja ne znam kako je to u Federaciji kada je u pitanju taj odnos prema promjeni ustavnih nadležnosti u odnosu na recimo Republiku Srpsku. Sobzirom da će Narodna skupština raspravljati o tom pitanju o pitanju prenosa ovlašćenja, možda i o pitanju izmjene entitetskog ustava, jer to je interna stvar entiteta da treba da uskladi nešto sa Ustavom BiH, što smo imali kao prethodnu isto tako proceduru, ali kada govorimo o Zakonu o indirektnom oporezivanju, kada govorimo o Zakonu o odbrani, onda je to isto tako jedno pitanje koje zadire praktično u Ustav i entiteta.

Smatram da bi to trebalo uvažiti. Ovo što se u međuvremenu uradilo može da posluži zaista kao dobra osnova, a da onda provedemo jednu kvalitetnu raspravu i dođemo do jednog dobrog zakona. Zato ako bi vi poslanici uvažili da skinemo ovu tačku dnevnog reda iz ovih razloga, sasvim je razumljivo da treba isto tako i tačku 4. i 5. pomjeriti, jer se radi o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara, Zakona o ministarstvima, što je ustvari automatizam kada se donese zakon o odbrani, u tom slučaju sasvim razumljivo da treba vršiti izmjene i dopune i Zakona o Savjetu ministara i o ministarstvima.

Prema tome ja vas molim da to uradimo, mislim da ćemo tako ustvari bolje i brže i efikasnije raditi. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Gligoriću. Riječ traži predsjedavajući Vijeća ministara. Izvolite. Pa gospođa Seada Palavrić, ako sam dobro vidio.

ADNAN TERZIĆ

Ja ću samo upoznati zastupnike da smo mi ispoštovali proceduru i da na Vijeće ministara je Predsjedništvo poslalo izvještaj. Dakle prvo je Predsjedništvo raspravljalo o kompletnom izvještaju komisije, a sastavni dio izvještaja je i Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine i znači ta procedura je 100% na osnovu zaključka Predsjedništva obavili raspravu na Vijeću ministara. To je jedno.

Drugo, ja mislim da ipak se trebamo podsjetiti da je još 28. januara ove godine usvojeni odbrambeni ciljevi Bosne i Hercegovine i da je provedba reformi koja će pomoći u integraciji Bosne i Hercegovine u evropsku porodicu i učiniti državu i širi region stabilnijim u dugoročnom području i da će ojačanje institucija na državnom nivou koja će vršiti civilnu komandu i kontrolu nad oružanim snagama, upravo suštinski dio tih odbrambenih ciljeva. Znači mi smo sada u poziciji da ono što smo sami prihvatili u januaru ove godine realiziramo kroz hitni postupak donošenja Zakona o odbrani.

S druge strane, vama je poznato da 15. i 16. decembra se održava sjednica Vijeća Sjeveroatlanskog pakta na kome treba da se raspravlja i o kandidaturi Bosne i Hercegovine za priključenje Partnerstvu za mir. Prema tome, bilo kakvo odlaganje rasprave i u konačnici donošenje ovog zakona bi nas udaljio uopšte o stavljanju na dnevni red ovoga pitanja 15. i 16. decembra na zasjedanju Sjeveroatlanskog Vijeća. S druge strane očito je da postoji dovoljan politički konenzus u ovoj državi, obzirom da je Predsjedništvo donjelo. Evo juče smo imali sjednicu Vlade Republike Srpske, koja je u potpunosti prihvatila izvještaj komisije, dakle prihvatila je i Zakon, prihvatilo je i potrebu da država dobije Ministarstvo odbrane.

Znači pošto imamo politički konenzus po ovim pitanjima, za nas u Vijeću ministara je od krucijalne važnosti da imamo do početka decembra riješeno pitanje izmjene i dopune Zakona o Vijeću ministara i izmjene i dopune Zakona o ministarstvima kako bismo ovo novo ministarstvo odbrane uvrstili u Prijedlog budžeta za sljedeću godinu. Znači evidentno je da imamo političku saglasnost da država dobije ministarstvo odbrane i nemojte da dolazimo u poziciju kao što smo bili u decembru mjesecu prošle godine kada smo znali da će Vijeće ministara brojati 8 ministarstava, ali smo donjeli budžet koji ih nije podrazumjevaao. Znači ne možemo nešto što zakonski nije određeno mi planirati u budžetu i mislim da bi imali ponovo ogromnih problema ukoliko ne bismo imali zakonski okvir da Ministarstvo trezora, Predsjedništvo, a Predsjedništvo vam predloži budžet za 2004. godinu u zakonskim rokovima dakle puno prije nove godine, a da u sastavu Predloga budžeta neimadnemo i Ministarstvo odbrane. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem gospodinu Terziću. Ja bih molio, ja vam se dakle zahvaljujem na dopunskim informacijama, ali da poslanike da vodimo raspravu dakle o tačkama dnevnog reda i ako ima izmjena, zahtjeva za izmjenu i dopunu da u pisanoj formi imamo kako bismo se mogli izjasniti.

Za riječ se javila Seada Palavrić, pa gospodin dr. Petar Kunić, pa Novaković, pa Ćeman.

SEADA PALAVRIĆ

Poštovano predsjedništvo, kolege i kolegice zastupnici, dopustite da se osvrnem samo na prijedlog gospodina Gligorića. Njegov prijedlog da se pojedine tačke dnevnog reda skinu sa današnje sjednice.

Smatram da je neprihvatljiv, prije svega iz razloga što su ovo obavezne tačke dnevnog reda po Poslovniku, koliko se razumijem.

Drugo iz razloga što je riječ o reformskim zakonima.

Treće iz razloga što je u svakome od ovih zakona riječ i o nadležnostima države Bosne i Hercegovine i dijelu nadležnosti entiteta koje trebaju biti prenesene.

Četvrto što su se entiteti već uglavnom izjasnili o tome da prihvataju evo i izvještaj reformi sistema odbrane, jučer je to uradila koliko znam i Vlada Republike Srpske.

Peto, nemojte molim vas da dovodimo sada danas 23. oktobra do odlaganja rasprave o ovim zakonima uz prijedlog koji je dalo Vijeće ministara, jer rok za njihovo usvajanje je izuzetno kratak, a prije samo nekoliko dana SDA je bila optužena kao kočničar reformi u oblasti odbrane ili indirektnog oporezivanja.

Dakle, samo sada, danas za ovom govornicom pozivam na održavanje riječi svake stranke parlamentarne, ne parlamentarne, pozicione i opozicione koje su dalej prije nekoliko dana kada su tvrdile da su reforme i da bez rezervno prihvataju izvještaje i ponuđene prijedloge zakona, a da se detalji raspravljaju u parlamentarnoj proceduri.

Dakle danas nam treba zaključak da o ovim reformskim i sistemskim zakonima raspravljamo po skraćenoj proceduri i možemo početi a u međuvremenu će entitetski parlamenti čak završiti svoje procedure. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegici Palavrić.

Ja bih molio dakle da vodimo raspravu. Postoje obavezne tačke dnevnog reda koje nije moguće skidati sa dnevnog reda. O tome poslanici moraju voditi računa. Mogu imati dakle druge prijedloge. Mi ne vodimo danas raspravu ko je za reforme, ko protiv reformi, nego ko je za proceduru zakona koji je predložen u dnevnom redu. I dajte molim

vas da ozbiljno dakle vodimo raspravu o proceduri, a kada budu zakoni i kada bude suštinska rasprava svi će imati šansu da kažu šta misle da valja, a šta ne valja u tom zakonu.

I ono što želim da vjerujem da ćemo se svi u klubovima potruditi da stvorimo neophodnu političku volju da se udovolji cilju da svi zakoni budu usvojeni u roku do 15. ili 17. novembra, imajući ustvari decembra, imajući u vidu ovo o čemu je predsjedavajući Vijeća ministara govorio. Ali mi imamo vremena. Mi samo vrijeme ne smijemo potrošiti u jalovim politikanskim raspravama. To je ono o čemu treba voditi računa.

Za riječ se javio dr. Petar Kunić. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Poštovano predsjedništvo, poštovane dame i gospodo poslanici, naime, mislim da je najvažnije da ovaj parlament se pridržava Ustava i zakona i ovdje se ne radi o nikakvim političkim zavrzlamama, nego se želi uspostaviti jedan red u Parlamentu. Zato bih ja zamolio predsjednika Savjeta ministara da povuče ove tri tačke s dnevnog reda, jer to može. Jer se stvari prejudiciraju, dok se ne održe entitetske rasprave o odbrani, odnosno o indirektnom oporezivanju. To nije ovdje, ali dakle zamolio bih Savjet ministara da povuče ove tri tačke dnevnog reda, jer postoji određena procedura predviđena kako stvari trebaju ići. Mi se sučeljavamo staljno sa tim problemom. Niko nije, ne koči reformu narodne odbrane, dakle nemojte pripisivati, davati kvalifikative nekom ako predloži da se držimo neke procedure da kočimo raspravu o tim pitanjima. Molim, želim da poštujemo određenu proceduru. Apsolutno.

Prema tome, apsolutno podržavam prijedlog gospodina Gligorića, ali molim u tom smislu Savjet ministara da povuče ove tačke dnevnog reda. Pitanje dodatnih nadležnosti što je gospodin Belkić rekao, jeste. Može Predsjedništvo putem koordinacije predložiti tzv. dodatne nadležnosti, a ukoliko jedan od entiteta ne stavi prigovor. Dakle to je jedan vid uspostavljanja, ustanovljavanja dodatnih nadležnosti. Drugi vid je kada se entiteti slože. Dakle postoje dva vida, drugi vid je kada se entiteti slože. Ovdje očito je ovaj put entitetske saglasnosti, odnosno dobivanja entitetske rasprave da se na toj raspravi entiteti saglase sa ovim pitanjem. I to je prethodno pitanje. Dakle to je prethodno pitanje koje moramo sačekati u kratkom vremenu da se entiteti izjasne o tom pitanju. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Kuniću.

Evo za riječ se javio gospodin Momčilo Novaković. Odustaje. Zahvaljujem.

Za riječ se dalje javio gospodin Mirsad Ćeman. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege ja sam samo htio povodom tačke, ne znam koja je sada po redu, evo ne pogledah ovog trenutka, riječ je o Zakonu o sukobu interesa, o izmjenama i dopunama Zakona da podsjetim da sugerišem mogući dalji red poteza.

Naime, prije dva dana je Kolegij obavijestio Ustavno-pravnu komisiju da treba razmotriti amandmane koji su u međuvremenu uloženi i da podnese da tako kažem dopunski izvještaj ovome domu. Mi u međuvremenu se nismo uspjeli sastati. Upravo smo planirali u toku ovoga zasjedanja, a imajući u vidu amandmane i broj njihov, pa možda i određene kontraverze u vezi stim, a obzirom da je riječ o redovnoj, obaveznoj tački dnevnog reda za razmišljanje tek da li možda ima smisla danas prolongirati tu tačku dnevnog reda, da Komisija ima vremena da to raspravi, ili pak da zaista zamolim kolegice i kolege koji su članovi Komisije i vas da nam date vremena da jednostavno danas u toku zasjedanja to pitanje razmotrimo.

Dakle ovo se tiče dnevnog reda i evo ja sam, iznosim dva prijedloga. Ili da saglasno ovu tačku prolongiramo iako je obavezna tačka dnevnog reda, a da do te naredne sjednice Ustavno-pravna komisija razmotri amandmane, ili pak da nam u pogodnom trenutku date dovoljno vremena da razmotrimo amandmane i podnesemo vam izvještaj. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Ćemanu. Za riječ se javila dr. Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Uvažene članove Kolegija, Vijeće ministara, kolegice i kolege poslanici, povodom diskusije koja se na zahtjev Vijeća ministara o izjašnjenju o proceduri 104 pokrenula povodom usvajanja dnevnog reda, i diskusija pojedinih kolega poslanika, želim na jedan način možda potsjetiti na neke odredbe Ustava, koje ovdje je bilo riječi o koordinaciji o Predsjedništvu o čemu je kolega Belkić posebno pomenuo. Međutim, u članu 3. tačka 5 vrlo jasno je definisano da će Bosna preuzeti nadležnosti na državni nivo u onim stvarima o kojima se postigne saglasnos entiteta, pa se nabraja koje su i pod b) u periodu od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Ustava, entiteti će početi pregovore s ciljem uključivanja i drugih pitanja u nadležnosti institucija BiH.

Mi smo već u sedmoj godini poslije Dejtonskog, usvajanja Dejtonskog mirovnog sporazuma i ja moram reći da izražavam zaista i čuđenje možda kolegama čiji predsjednici stranaka sjede u Vijeću ministara i mi smo dobili ovaj zakon od Vijeća ministara. Ja vas potsjećam, koje je ja predpostavljam jednoglasno donijeli odluku da u parlamentarnu proceduru uputi zahtjev za izjašnjenje i usvajanje odnosno raspravu ovog zakona po proceduri 104.

Ja želim potencirati više iz jednog razloga o kome je predsjedavajući Vijeća ministara govorio, a to je pitanje vremena i predstojećih aktivnosti vezano za priključenje

Bosne i Hercegovine euroatlanskim integracijama, prije svega mislim na partnerstvo za mir. Želim vas i podsjetiti ovdje je bilo pomenuto i zakon odnosno procedura vezana za Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja da predstojeću obavezu realizacije i uspostavljanja dakle, jednog novog sistema sa rokovima koji teku od početka godine. Mi smo već na kraju ovog mjeseca. Vremena više nemamo. Ja želim samo podsjetiti da u svim tim raspravama i razmišljanjima insistiranjima nekim novim procedurama, budete spremni na snošenje odgovornosti za bilo kakvo probijanje rokova.

Mi više ne možemo kasniti. Ni u jednom od ovih segmenata, ja vas još želim podsjetiti bez obzira na ono što će uslijediti procedurama i izjašnjenjima i entitetskih skupština i entitetskih vlada, eventualno potpisivanje nekog sporazuma između entitetskih premijera itd. da sve ove članove odnosno, tačke 4 i 5 člana 3. Ustava Bosne i Hercegovine, definišu isključivo nadležnost države, odnosno entiteta. U ovom setu reformi i u kako pogledu odbrane, tako i u sistemu indirektnog oporezivanja, radi se o zajedničkim nadležnostima. Dakle, i u odbrani i u indirektnom oporezivanju i državne institucije i entitetski odnosno niži nivoi vlasti će imati u skladu je li sa predviđenim sistemom posebne nadležnosti. Zahvaljujem.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospođi Hadžiahmetović, doktor Sead Avdić se javio za riječ.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovano predsjedništvo, uvaženi članovi Vijeća ministara, ja bih bio slobodan da insistiram i da se podrži stav Vijeća ministara da ove tri tačke ostanu na dnevnom redu, po članu 104. i to je samo izjašnjavanje o proceduri, nije nikakvo preudiciranje bilo kvkvih rešenja, s tim više što i uži Kolegij i prošireni Kolegij usaglasio dnevni red. Meni uopće ne mogu da logiciram kako na koji način sad imamo oprečna mišljenja o ovom parlamentu. Znači bilo bi krajnje vrijeme da prošireni Kolegij se krajnje ozbiljno shvati da jednostavno ono što predloži da se usvoji. A ne jednostavno da imamo skidanje s tačaka dnevnog reda.

Vijeće ministara, koje takođe u sebi ima sve parlamentarne stranke vladajuće, znači parlamentarne većine, takođe je predložilo na dnevni red i ne vidim stvarno razloga da mi na ovakav način destruiramo dnevni red koji je predložen od strane proširenog Kolegija. To je znači jedan protest, jednostavno ovome što se dešava u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Mislim da je samo pitanje hoćemo li na funkcionalan način tumačiti Poslovnik i Ustav, ili ćemo na restriktivan način.

Ako na restriktivan način, onda nema dileme. Onda ćemo usporavati sve ono što jednostavno jeste u toku i u procesu reformi itd., s tim više što imamo 15. decembar uslovno rečeno kao rok do kada trebamo završiti našu zakonodavnu aktivnost, kako bi mogli jednostavno pristupiti partnerstvu za mir i početi te pregovore. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljume dr. Avdiću. Za riječ se javio dr. Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo, ponukao me moj prethodnik da se javim, inače mislio i inače ne smatram da je potrebno da vodimo raspravu o dnevnom redu, pogotovo što Prošireni kolegij i Kolegij moraju da stave tačke dnevnog reda na zahtjev predsjedavajućeg Savjeta ministara. Mi ne možemo to ni na Kolegiju ni na Proširenom kolegiju da odbacimo kao obavezne tačke dnevnog reda.

Ali isto tako možemo da kažemo, ja dolazim iz SNSD-a da nećemo glasati za proceduru ovih tačaka pod 3., 4. i 5. iz jednostavnog razloga što one prvo nisu jednostavne i ne idu po ovoj proceduri zakon je jednostavan, a drugo što se ne može u međuvremenu fizički da održe sjednice entitetskih skupština i da dođe do neophodnog promjena entitetskih ustava.

I tačka dnevnog reda pod broj 6. predlažem da bude zadnja tačka dnevnog reda, a da u međuvremenu kada bude pauza za ručak da se obavi rasprava o predloženim amandamnima. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Živkoviću. Ko se dalje javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Dame i gospodo, sobzirom da su ovo obavezne tačke dnevnog reda koje smo predložili ne postoji poslovnička mogućnost da ih skinemo, a nismo čuli prijedloga za nove tačke dnevnog reda o kojem bi se ovaj parlament trebao izjašnjavati.

U tom smislu ja molim poslanike koji su imali prijedloge da se tačke sidaju s dnevnog reda da shvate da je poslovnički, da smo imali Prošireni kolegij i da su ovo postale obavezne tačke dnevnog reda, a dakle kako će se poslanici kada te tačke dnevnog reda odnositi o sadržaju o sadržaju te tačke dnevnog reda, to je stvar kada dođemo na tu tačku dnevnog reda. Ja vas molim dakle da ne radimo van poslovnčkih mogućnosti. Ovo su obavezne tačke dnevnog reda i dakle nije bilo zahtjeva za novim tačkama dnevnog reda, tako da nema potrebe da se ovaj parlament i ovaj dom izjašnjava.

U tom smislu želim da konstatujem da je usvojen dnevni red koji ste dobili u pozivu za ovu sjednicu, a to je prva tačka

1. Zapisnik sa 20. sjednice Predstavničkog doma,
2. Poslanička pitanja i odgovori,
3. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o odbrani Bosne i Hercegovine po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika,

4. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara u skladu sa članom 104. Poslovnika,
5. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika,

Molim.

/nije izašao za govornicu/
Poslovnička intervencija.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zašto. Usvojili smo dnevni red. I ja radi stenograma čitam dnevni red. Dakle šesta tačka dnevnog reda. Nema glasanja kada su obavezujuće tačke dnevnog reda poslovnički. Molim vas.

Dakle ja molim da se konsultuje sam Poslovnik.
Šesta tačka dnevnog reda koji smo usvojili jeste

6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine (drugo čitanje), uz napomenu da ćemo nadležnoj komisiji dati pauzu od pola sata ili 45 minuta da se izjasni o admandmanima,
7. Prijedlog izmjena i dopuna Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2003. godinu (prvo čitanje),
8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003. godinu (prvo čitanje),
9. Prijedlog zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje) i
10. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o slobodnoj trgovini između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Moldavije.

Dakle, dame i gospodo to je dnevni red. Ja vas molim za jedno izvinjenje narednih pola sata ili pola sata sjednicu će voditi gospodin Martin Raguž sobzirom da imam jedan neodložan sastanak i ja se vraćam dakle za 45 minuta.

Hvala vam lijepo i želim Martinu da nastavi vođenje sjednice.

Prelazimo dakle na prvu tačku dnevnog reda, to je

Ad. 1. Zapisnik sa 20. sjednice Predstavničkog doma

Otvaram raspravu. Izvoli.

MARTIN RAGUŽ

Ko se javlja za riječ o zapisniku sa 20. sjednice Zastupničkog doma? Niko se ne javlja.

Možemo li prihvatiti zapisnik sa 20. sjednice Zastupničkog doma?

Ko je za?

Ima li neko protiv? Zahvaljujem se.

Ima li neko protiv?

Suzdržan?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili zapisnik sa 20. sjednice Zastupničkog doma.

Prelazimo na drugu točku dnevnog reda današnje sjednice Zastupničkog doma. To su

Ad. 2. Zastupnička pitanja i odgovori

U vremenu od 20. sjednice do danas nismo dobili ni jedan odgovor na zastupnička pitanja.

Jedino smo dobili obavijesto od Ministarstva za ljudska prava da se pitanje zastupika Gligorića postavljeno na 18. sjednice uputili načelniku općine Bihać, te da će odgovor uslijediti naknadno kada dobiju očitovanje.

Otvaram mogućnost postavljanja novih zastupničkih pitanja. Ko se javlja za riječ? Gospodin Kunić, pa gospodin Gligorić, pa gospodin Belkić. To je redoslijed, pa gospodin Ivo-Miro Jović. Izvolite.

Gospodin Kunić.

PETAR KUNIĆ

Poštovano predsjedništvo, ja sam već ranije uputio slično pitanje. Pitanje glasi

– Kada će uslijediti realizacija prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, naročito kada su u pitanju srazmjerne penzije lica koji su jedan dio ostvarili u bivšim jugoslovenskim republikama?

Molim odgovor. Ovdje je rečeno da će se održati jedan poseban sastanak 15. septembra vezano za to.

Želio bih čuti šta je zaključeno i kada će uslijediti ta realizacija. Radi se o stvarima koje su nepobitno temeljna ljudska prava. Dakle to su pitanja koja zaslužuju posebnu pažnju. Radi se o hiljadama ljudi koji ne mogu realiovati svoju penziju. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se zastupniku Kuniću. Dostava je u pisanoj formi. Gospodin Gligorić Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih ponudio pitanje Koligiju Predstavničkog doma da odgovori

- Zašto ne radi Istražna komisija o slučaju imenovanja javnog pravobranioca Bosne i Hercegovine, gospođe Dragice Miletić?

Formirana je komisija, članovi Komisije, pa i ja sam kao predlagač dobio materijale koji su sasvim dovoljni da se može pokrenuti to pitanje, sobzirom da bi Kolegij trebao da prati rad Istražne komisije. U ovom slučaju ove konkretne. Znam da je i ona konstituisana jer je gospodin Jovanović predsjedavajući te komisije, pa bih volio da dobijem odgovor, zašto. Jednostavno toliko je prošlo vremena, a stvorili su se uslovi da se može jednostavno voditi postupak. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Gligogoriću. Hvala lijepo. Riječ ima gospodin Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Naš klub ima dva pitanja koja su artikulirana evo preko mene. Dakle oba su prema Vijeću ministara i oba imaju na neki način namjeru da stimuliraju određene procese koji su po našem mišljenju u ovom trenutku vrlo važni.

Dakle prvo pitanje je

– Ko i uz kakvu organizaciono tehničku ekspretnu i finansijsku podršku vodi proces harmonizacije domaćeg zakonodavstva za evropskim zakonodavstvom?

Dakle to je prvo pitanje za Vijeće ministara.

I drugo pitanje

- Koliko su kompetente i imaju li kapacitet nove institucije koje mi u posljednjih godinu i po dvije dana na nivou Bosne i Hercegovine uspostavljamo i da li one su preuzele izvršavanje, počele izvršavati funkcije zbog kojih smo ih formirali donošenjem ovdje zakona?

Dakle, prije svega mislim na novoformirana ministarstva, mislim na direkcije, agencije itd. Spomenuo bih recimo Zavod za statistiku, Arhiv BiH, Ured za veterinarstvo, Ured za mjeriteljstvo itd. itd. Dakle oba pitanja su u funkciji posticajna određenih procesa koji su vrlo važni za Bosnu i Hercegovinu. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Belkiću. Riječ ima zastupnik Ivo-Miro Jović. Izvolite.

IVO-MIRO JOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedatelju, uvažene zastipnic, dame i gospodo, poštovani članovi Vijeća ministara.

To što je u ratu kulturna baština u Bosni i Hercegovini doživjela, da ne kažem katastrofu, katastrofične razmjene uništenja, ne mogu se pomiriti sa činjenicom da sada, između ostalog na glavnoj prometnici, cesti broj 17. od Salakovca do Mostara sa desne strane u Željuši ostane glavno odlagalište otpada nekropola stećaka.

Zato postavljam pitanje Komisiji za zaštitu spomeničke baštine u Bosni i Hercegovini – čini li se išta da ova dvije godine aktivnost prestane i da sačuva taj lokalite za buduće naraštaje?

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se zastupniku Ivi Miri Joviću. Riječ ima zastupnik gospodin Suljkaovnić. Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Cijenjeno predsjedništvo dame i gospodo, ja nemam konkretno pitanje, međutim, imam jedan prijedlog kada je u pitanju ova institucija postavljanje poslaničkih pitanja, neke stvari očigledno treba mijenjati.

Ukoliko nastavimo ovakvom praksom ova pitanja postaće svrha sama sebi, a mislim da mi ne bi smjeli tako nešto dozvoliti. Ako se postavi neko pitanje, onda je red ili odmah da se dobije odgovor, ako ne može odmah barem u nekakvom razumnom roku.

Ja sam na sjednici od 7.8. ove godine postavio pitanje vezano za nove hidroproizvodne kapacitete i druge projekte koji će preusmjeriti vodu sjedne tačke prema drugoj. Naime radi se o projektima Fatničko polje, odnosno Gornji Horizonti i do dan danas nema nikakvog odgovora. Imam informacija da su se nastavile aktivnosti po tom pitanju.

Prema tome ukoliko nešto ne izmjenimo onda zaista treba ovu tačku ili skidati sa dnevnog reda i nedozvoliti da mi ovdje kao ozbiljni ljudi jednostavno gubimo vrijeme. Toliko.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljum se gospodinu Suljkanoviću.

Mislim da se radi o izuzetno važnoj sugestiji koju po meni treba kroz izmjene Poslovnika definirati i precizirati, jer u demokratskim zemljama, evo svjedoci smo, ovih dana smo i obilazili institucija zastupničkih pitanja i odgovora je jedna od najvažnijih institucija u Parlamentu. I imamo odgovornost da kroz izmjene i dopune Poslovnika preciziramo proceduru i učinimo odgovornim sve oni koji trebaju davati odgovore ovom domu.

Hvala lijepo. Za riječ se javio gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege, ja bih htio upozoriti na član 124. Poslovnika koji kaže da poslanici postavljaju pitanja Savjetu ministara Bosne i Hercegovine i bilo kom njegovom članu.

Dakle ne postoji poslovnička mogućnost da mi jedni drugima postavljama poslanička pitanja i u tom smislu je nemoguće postaviti poslaničko pitanje Kolegiju ovog doma. Dakle mogu se postavljati poslanička pitanja Savjetu ministara ili ministrima u pismenoj ili usmenoj formi. Hvala lijepa.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Novakoviću.

Ima li još zastupničkih pitanja? Ako nema zahvaljujem se svima koji su uputili zastupnička pitanja i zaključujem drugu točku dnevnog reda.

Prelazimo na treću točku, to je

Ad. 3. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o obrani Bosne i Hercegovine po žurnom postupku u skladno sa članku 104. Poslovnika

Zahtjev Vijeća ministara s Prijedlogom zakona upućen vam je 15. ovog mjeseca i ja otvaram raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

Da li se neko javlja za riječ? Gospodin Džaferović, pa gospodin Novaković. Izvolite gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Želim samo da kažem da kada je ovaj zakon u pitanju, kao i naredna dva nema potrebe čekati stavove od entiteta vezano za ove zakone zato što je ovo nadležnost države Bosne i Hercegovine.

Mi možemo dakle pristupiti danas činu utvrđivanja ove skraćene procedure i rasprave o zakonu. Priča o nadležnosti entiteta, bojim se da nije motivirana nekim drugim

razlozima. Ja neću o njima govoriti, jer niko ih ovdje nije potakao. Ovo je nadležnost države Bosne i Hercegovine. Ovdje nije potrebno prenošenje nadležnosti entiteta, prema tome mi imamo uvjete da radimo bez izjašnjavanja entitetskih parlamenata. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem gospodinu Džaferović. Riječ ima gospodin Novaković.
Ko se dalje javlja za riječ?

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvažene kolege ja neću pominjati sada pitanje nadležnosti, jer jasno je da se ja ne slažem sa gospodinom Džaferovićem i ja ne mislim da je ovo pitanje u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, jer da jeste vjerovatno bi se to pitanje mnogo ranije našlo na dnevnom redu i ovog parlamenta i Savjeta ministara i Predsjedništva i svih drugih organa. Dakle vrlo ozbiljno je ovo pitanje i naravno svako sa svoje pozicije može tumačiti nadležnost onako kako njemu izgleda odgovara.

Ali nisam izašao da govorim o nadležnosti, jer naš stav je tu potpuno jasan, Mi ćemo čekati stav Narodne skupštine Republike Srpske. Obaviješten sam da je 29. zakazana sjednica i u zavisnosti od tog, od te rasprave i tog stava i tog prenosa nadležnosti će dalje teći rasprava i o samom zakonu.

Što se tiče samog zakona, naravno mi shvatamo važnost donošenja ovog zakona i upravo zbog te važnosti i zbog značaja da ovaj zakon bude usvojen, odmah da kažem da se mi zalažemo zato da ovaj zakon bude usvojen u ovom parlamentu i omogući Bosni i Hercegovini ulazak znači u ove evroatlanske strukture, ali upravo zbog sve te složenosti potrebno je određeno vrijeme, vrijeme za raspravu o ovom zakonu uz puno uvažavanje stručnosti komisije koja je radila na pripremi ovog zakona i čiju stručnost i dobru volju i trud ne sporim ovaj put. Ali isto tako potrebno je i mi poslanici da uđemo u ovu problematiku, tim prije što ne vidim nekih velikih razloga za hitnost za donošenje ovog zakona.

U jednoj redovnoj proceduri do 15. decembra mi možemo usvojiti ovaj zakon i ja odgovorno tvrdim da će se Klub SDS truditi maksimalno i dati svoj doprinos da taj zakon bude usvojen do 15. decembra. Ali u jednoj dakle redovnoj, jednoj normalnoj proceduri. Zbog toga je i imao smisla prijedlog gospodina Gligorića i gospodina Kunića, koji naravno nije poslovnički, a ja sam ga takođe predložio i na Proširenom kolegiju da ove tri tačke ne budu na dnevnom redu, nego da raspravljamo o skraćenom postupku kada prođe određena procedura u entitetima. Time bismo mi i ubrzali to, ali naravno nismo, nije bilo dovoljno da kažemo sluha za to, tako da je ostalo ovo ovako kako jeste i na kraju stav dakle Kluba SDS je da se o ovim zakonima raspravlja u redovnoj proceduri. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Novakoviću. Riječ ima gospodin Bešliagić.
Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, poštovani gosti, dozvolite mi da nakon ovih par izlaganja koji su za i prolongiranje ovog zakona, prema ovom podatku koji smo dobili 29. je Parlament Republike Srpske, ja bih volio da znam kada je Parlament Federacije, jer se ovaj prijedlog ovdje uklapa sa prijedlogom koji je dao gospodin Adnan Terzić, predsjedavajući Vijeća ministara koji decidno kaže sljedeće – traži se izjašnjavanje po proceduri 104., a da se rasprava zakona obavi nakon što se isti usvji u entitetskim parlamentima.

Prema tome, on je prihvatio tu sugestiju, ali traži da se dovede u proceduru 104. kako bismo mi znači, ako uzmemo granični rok da je to 29. ili 30. ovaj mjesec imali još mogućnost onih 7 dana, 15 dana, a to je pola vremena i mislim da apsolutno evo i predlog samog predsjedavajućeg Vijeća ministara ide u korist da se danas procedura usvoji da se ide po procesu 104. a da mi već uđemo u pripremu kao da će taj zakon biti usvojen i na entitetskim nivoima.

Još jednom napominjem šta mene ljuti kao poslanike, ili zastupnika u Parlamentu, što stano kada izađemo zastupamo entitete, ne zastupamo državu Bosnu i Hercegovinu. Mi smo zastupnici državnog Parlamenta Bosne i Hercegovine. Ovdje izražavam svoje lično uvjerenje i ubjedenje da dok mi ne promijenimo stav da smo mi zastupnici u državi, a ne u entitetima, da nećemo imati jednu dinamiku rješavanja ovih problema. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Bešlagiću. Gospodin Novaković. Replika jel. Ispravka netočnog navoda. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja želim samo da kažem da nije tačna konstatacija gospodina Bešlagića da ovdje neko zastupa entitete. Dakle ovdje govorimo o entitetima onda kada se radi o prenosu nadležnosti sa entiteta i dozvolite da je to sasvim normalno da u tim momentima i o tim zakonima govorimo na ovakav način.

Naravno ako neko dovoljno prati ovaj rad ovog parlamenta onda može vidjeti da se o tim pitanjima, a posebno o entitetima uopšte ne razgovara kada se ne radi o takvom karakteru zakona, dakle kada se ne radi o tim prenosima nadležnosti. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se.

Ako nema više prijavljenih zaključujem raspravu o trećoj točki dnevnog reda i prelazimo na glasovanje o zahtjevu Vijeća ministara.

Molim vas ko je zato da se prihvati zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o obrani Bosne i Hercegovine po žurnom postupku sukladno članku 104. Poslovnika?

Ko je za? Zahvaljujem se. Jeste prebrojali?

Ko je protiv? Zahvaljujem se. Molim vas rezultate.

Ima li suzdržanih? Nema suzdržanih.

Dakle za prihvaćanje zahtjeva Vijeća ministara glasovalo je 25, protiv je glasovalo 10, suzdržanih nema. Zakon ima većinu, opću većinu.

Sada prelazimo na glasovanje po entitetima.

Ko je u Federaciji za da se prihvati zahtjev Vijeća ministara? Zahvaljujem se.

Ko je iz Republike Srpske zato da se prihvati zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani, sukladno članku 104.? Zahvaljujem se.

Znači iz Federacije je bilo za 23, iz Republike Srpske 2.

Znači prelazimo na usuglašavanje Kolegija, kao što vidite, predsjedavajućeg Doma gospodina Špirića zbog objektivnog razloga, trenutno nije tu, a pošto imamo obaćenje da ćemo dati stanku Ustavno-pravnoj komisiji za razmatranje amandmana na Prijedlog zakona o slobodi vjere i pravima vjerskih i sukobu interesa, ispričavam se, predlažem da sada damo tu stanku da se možemo i u Kolegiju usuglasiti oko ove procedure, da damo odgovor na amandmane i da nakon toga nastavimo raditi. Ako ste suglasni, do 13 sati.

Znači nastavljamo sa radom u 13 sati. Zahvaljujem se.

/PAUZA/

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo predlažem da nastavimo. Molim poslanike kada damo pauzu da su u vrijeme kada se predlaže nastavak pojavimo u sali. Nema potrebe da se kupimo po hodnicima kako bi intenzivno radili.

Prelazimo dakle nastavak rada vezano za 3. tačku dnevnog reda, pauza je bila koliko sam informisan da se postigne saglasnost vezano za proceduru člana 104. na Zakon o odbrani.

Moram da vas izvjestim da nismo postigli saglasnost, ali moramo završiti dakle proceduru glasanja.

Pitam iz Federacije ko je protiv procedure člana 104.? Nema niko.
 Pitam iz Republike Srpske koje protiv procedure člana 104.?
 Ima li uzdržanih, da protiv, nema uzdržanih.
 Molim rezultate.

Konstatujem dakle da nije bilo glasova protiv iz Federacije, 11 iz Republike Srpske protiv.

Dakle konstatujem da nismo na 3. tački dnevnog reda, to je zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Predloga zakona o odbrani Bosne i Hercegovine nismo prihvatili proceduru člana 104.

Prelazimo na 4. tačku dnevnog reda, to je

Ad. 4. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara u skladu sa članom 104. Poslovnika

Zahtjev Savjeta ministara sa Predlogom zakona upućen je poslanicima 15. oktobra.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.
 Idemo na izjašnjavanje.

Ko je zato da se prihvati zahtjev Savjeta ministara da se o ovom zakonu raspravlja o proceduri člana 104.?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Dakle od 39 prisutnih 27 je bilo za, protiv 12 suzdržanih nije bilo. Dakle imamo većinu. Prelazimo na entitetsko glasanje.

Ko je iz Federacije za? Zahvaljujem.

Ko je iz Republike Srpske za?

Dakle 25 iz Federacije za, 2 iz Republike Srpske za. Idemo na usaglašavanje.

Dame i gospodo moramo zatvoriti raspravu vezano za ovaj prijedlog Savjeta ministara. Nažalost nema saglasnosti u Kolegiju.

Idemo na izjašnjavanje.

Ko je protiv iz Federacije?

Ko je protiv iz Republike Srpske?

Iz Federacije dakle niko nije bio protiv. Iz Republike Srpske 12 protiv.

Konstatujem da nije prihvaćen prijedlog Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara u skladu sa članom 104. Poslovnika. Zahvaljujem.

Prelazimo na petu tačku dnevnog reda. To je

Ad. 5. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika

Zahtjev Savjeta ministara sa Prijedlogom zakona upućen vam je 15. oktobra.

Otvaram raspravu vezanu za ovaj prijedlog. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Dame i gospodo idemo na izjašnjanje.

Ko je zato da se prihvati zahtjev Savjeta ministara da ovaj zakon raspravljamo u skladu sa 104. tačkom 104. Poslovnika?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Zahvaljujem.

Dakle od 39 poslanika koji su glasali 27 je bilo za, protiv 12, suzdržanih nije bilo. Idemo dakle na entitetsko izjašnjanje.

Ko je za iz Federacije? Ne, ne, za. Ko je za iz Federacije?

Ko je za iz Republike Srpske?

Dakle 25, iz Federacije 2 za iz Republike Srpske, takođe ide procedura usaglašavanja.

Dakle pošto se radi o setu izmjena o istoj proceduri nema suglasnosti dakle u Kolegiju. Idemo završiti glasanje.

Ko je protiv iz Federacije? Nema niko.

Ko je protiv iz Republike Srpske?

Dakle uz 12 glasova protiv iz Republike Srpske, ni jedan glas protiv iz Federacije konstatujem da nismo prihvatili zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine po članu 104. Poslovnika, dakle po hitnom postupku. Zahvaljujem.

Dame i gospodo poslanici prelazimo na šestu tačku dnevnog reda, to je

Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine u drugom čitanju

Obaviješteni smo da smo pre pauze, da je data pauza da bi Ustavno- pravna komisija mogla da razmatra pristigle amandmane i molim predsjednika Ustavno-pravne komisije gospodina Ćemana da podnese izvještaj šta je Komisija uradila u toku pauze.

MIRSAD ĆEMAN

Hvala lijepa gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege mi iz jasnih razloga nismo bili u prilici da u ovom trenutku podnesemo pisani izvještaj. On će svakako biti sačinjen vezano za današnji rad Ustavno-pravne komisije u vezi sa Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine, odnosno o amandmanima koje smo danas ..., ali u vezi stim

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim da saslušamo predsjednika Ustavno-pravne komisije.

MIRSAD ĆEMAN

u vezi stim ja vas želim izvjestiti sljedeće. Kao što je već poznato na osnovu izvještaja koji je ova ustavno-pravna komisija podnijela 3.9. ove godine, Predstavnički dom je odredio dodatni rok do 20. ovog mjeseca da poslanici mogu uložiti amandmane na Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o kome govorimo, a čiji je predlagач gospodin Nikola Špirić.

Tu mogućnost je iskoristilo, iskoristili su naime tri naše kolege, trojica naših kolega, to su gospodin Muratović Hasa, gospodin Ivo-Miro Jović i gospodin Milorad Živković.

Ukupno je uloženo 8 amandmana. Amandmani tretiraju članove izvornog teksta zakona 3.,4.,5.,10.,11. i 20. s tim što je gospodin Muratović podnio 4 amandmana, gospodin Jović 1 amandman i gospodin Živković 3 amandmana.

Gospodin Jović i Živković su sa današnjim danom izvršili neke tehničke korekcije u svojim amandmanima tako da dakle tu činjenicu također treba primiti k znanju.

Komisija je urazmatranju ovih amandmana i procedura vezano za ovo pitanje imala jednu dilemu koju je razriješila na sljedeći način.

Naime, postavilo se pitanje da li se mogu ulagati amandmani na samo one članove zakona, odnosno prijedlog izmjena i dopuna zakona koji su obuhvaćeni prijedlogom koji se tretira, ili na zakon u cjelini, na izvorni osnovni tekst zakona.

Mišljenja su, moram reći bila podijeljena, ali je ne podijeljeno mišljenje i jednoglasan stav ove komisije da vam predloži sljedeće, kao Predstavničkom domu.

Prvo, imajući u vidu određene i pravno tehničke i druge dileme, kao i potrebu i mogućnost da se dodatno analiziraju kako uloženi amandmani, tako i potreba za eventualnim još nekim zahvatanjima u izmjene i dopune izvornog teksta zakona, Komisija predlaže ovom domu da odredi još 10 dana roka svim poslanicima u kojemu bi mogli podnositi amandmane na integralni ukupni tekst Zakona o sukobu interesa. To

naravno podrazumjeva i mogućnost tretiranja onih izmjena i dopuna koje je gospodin Nikola Špirić kao predlagač ovog zakona predložio.

Komisija je smatrala da je ovo jedino da kažemo rješenje u ovom trenutku, imajući u vidu napor koji su učinili i kolege koji su uložili amandmane kao i ozbiljnost koju treba pokloniti razmatranju ovih amandmana, što ona nije bila u mogućnosti u ovom trenutku cjelovito učiniti, kao naravno i potrebu da se kada se već govori o izmjenama i dopunama ovoga zakona eventualno tretiraju i neka druga pitanja koja u prijedlogu gospodina Špirića nisu obuhvaćena.

Ja se nadam, evo obraćam se i kolegama članovima Ustavno pravne komisije da sam ja u ovom kratkom usmenom izvještaju obuhvatio sve ono što smo mi zaključili, ono o čemu smo razgovarali i dakle molim vas, uz još jedanputa izvinjenje što iz tehničkih razloga nismo mogli ovo sve tako brzo staviti na papir i podijeliti vam da se izjasnite, odnosno da prihvatite prijedlog Ustavno-pravne komisije. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem predsjedniku Ustavno-pravne komisije gospodinu Čemanu.
Otvaram raspravu.

Dame i gospodo ako je Ustavno-pravna komisija jednoglasno donjela ovaj zaključak dobro bi bilo da ne gubimo vrijeme no da podržimo zaključak Ustavno-pravne komisije. Dakle to je moj prijedlog i da jednostavno damo tih 10 dana roka svim poslanicima da bismo mogli doći do izmjena i dopuna Zakona o sukobu interesa.

Ima li potrebe da otvaram raspravu. Ja otvaram raspravu, ali molim na suzdržanost u raspravi.

Javlja li se ko za riječ? Ne javlja.

Dakle, evo da prihvatimo zaključak Ustavno-pravne komisije da se da rok od 10 dana da se amandmanski djeluje da završimo.

Ko je za ovaj zaključak?
Ima li protiv?
Ima li suzdržanih? – 1 suzdržan

Dakle sa 38 glasova za, niko protiv, 1 suzdržan konstantujem da nema potrebe za entitetskim glasanjem i da smo prihvatili prijedlog Ustavno-pravne komisije da se odobri rok od 10 dana se može djelovati amandmanski na izmjene i dopune Zakona o sukobu interesa.

Prelazimo na sedmu tačku dnevnog reda, to je

Ad. 7. Prijedlog izmjena i dopuna Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2003. godinu, u prvom čitanju

Prijedlog izmjena i dopuna Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za 2003. godinu dostavljen je Domu 3. oktobra ove godine. Kolegij je utvrdio skraćene rokove za razmatranje Prijedloga izmjena Budžeta kao i nadležnu komisiju.

Po tim rokovima Ustavno-pravna komisija trebalo je da dostavi mišljenje usklađenosti prijedloga sa Ustavom do 17.10.2003. godine, što je učinila, a nadležna komisija za finansije i budžet izvještaj je trebalo da dostavi do 22.10.2003. godine. Takođe taj izvještaj imate u svojim papirima.

Otvaram raspravu dakle o Prijedlogu izmjena i dopuna Budžeta u prvom čitanju uz dakle, a sastavni dio naravno su izvještaji Ustavno-pravne komisije i Komisije za finansije i budžet.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ?
Gospodin Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Sastavni dio današnjeg teksta Prijedloga Budžeta o kojem treba da se izjasni Parlament, a ja vjerujem da će danas doći do spajanja čitanja su i amandmani nadležne komisije, Komisije za finansije i budžet Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Tim amandmanima je zapravo povećan iznos sredstava koji se odnose na troškove Parlamenta.

Želim ovdje dakle konsenkventno svemu onome što sam do sada govorio kada je Budžet Parlamenta da kažem sljedeće. Imate nešto prije nego što ja završim

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja molim da saslušamo. Izvolite samo vi govorite

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ako imate nešto prije nego što ja završim, ja ću vam dozvoliti, pa ću ja nastaviti, ali nemojte to smjesta raditi, onome ko je rekao da to ponavljam 100 puta.

Gospodine Jusufoviću možete doći ovdje za govornicu, pa onda nastaviti, ja ću vam ustupiti mjesto.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih molio, nastavite sa raspravom, molim vas da ne dobacujemo iz klupa, da se saslušamo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, Komisija je kada su u pitanju sredstva koja su predviđena za ovu godinu za Parlament Bosne i Hercegovine u Budžetu izvršila izmjenu i umjesto iznosa od 5.544.000,00, sada je to stavka prema stavu Komisije od 5.888.422,00 KM.

Želim da kažem da je dio ovih sredstava opravdano, po mom dakle mišljenju, uključen amandmanima. Dakle, opravdano i to je onaj dio koji se odnosi na programe posebne namjene. I taj dio je povećan za nekih 100 hiljada maraka. To se odnosi na poboljšanje uvjeta rada Parlamenta, njegovo tehničko opremanje i ja nikada u svojim istupima nisam zagovarao nešto što bi priječilo ovaj parlament u njegovom normalnom razvoju.

Ostali iznos se odnosi na plate zastupnika, i to je uzrokovano onom odlukom Administrativne komisije o povećanju plaća. Ja zbog toga izražavam svoj protest ovdje za govornicom zbog toga, jer mislim da nije bilo potrebe da se to radi na samoj Komisiji, jer i dalje stojim dakle, na stanovištu da ako bi se plate vratile na raniji nivo, da onda ovaj zahvat odnosno dio ovog zahvata, ne bi bio opravdan, odnosno ne bi bio potreban.

Dakle, izašao sam ovdje da iskažem svoje negodovanje i nezadovoljstvo sa ovim, ali ću kada se bude glasalo o budžetu pošto je ovo sada sastavni dio budžeta. Sada je budžet preda mnogom uzmi ili ostavi, sa ovim što je ugrađeno u budžet, glasati za rebalans budžeta, jer rebalans budžeta je potreban ovoj državi. Ali, na žalost kroz njega se provuklo i ovo sa čim se ja ne slažem. Toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Džaferoviću. Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Nikola Kragulj, predsjedavajući Komisije za finansije i budžet, pa gospodin Jozo Križanović.

NIKOLA KRAGULJ

Gospodo, predsjedavajući, poštovane kolege, kolegice, ja sam želio samo da ukažem da je gospodin Džaferović vjerovatno nije dobro ovaj, zapazio izvještaj ili pregleda i mislim da je u pitanju ovaj, netačan navod, jer mislim da Komisija nije prihvatila iz amandmana stavku koja bi bila povećanje ličnih dohodaka, odnosno plata, nego je samo prihvatila stavku naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika. I prihvatila je normalno, stavku ovih ovaj, Program posebne namjene tako da je praktično kroz Program posebne namjene vratila na rvobitni, predviđeni iznos u ovaj budžetu kroz preko rebalansa, a na rebalans je samo prihvaćen amandman pod rednim brojem 2 naknade troškova zaposlenih skupštinskih zastupnika. Mislim da su to troškovi koji je Komisija opravdano cijenila. Moraju pokriti jer to su troškovi koji su vezani za profesionalizaciju i za aktivnost ovaj, poslanika. Počev od paušala, počev od naknada odvojenog života, počev od naknada ugovora određenih, počev od naknada za put porodicama itd. ima na kraju krajeva obrazloženje u amandmanu koje je dato. Prema tome, smatramo da nismo izašli kad je u pitanju da lični dohoci iz okvira koji je predložen rebalanskom budžeta. Evo toliko samo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Kragulju. Za kriv navod, replika gospodin Džaferović, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Jasno je meni dakle, gospodine Kragulj o čemu vi govorite i mislim da se nas dvoica dobro razumijemo kada su ove stvari u pitanju. Povećane plaće su pokrivena prijedlogom budžeta, ali su umanjene iznosi za paušale i sad ste vi osim što ste ostavili te povećane plaće, amandmanom zahvatili i dio sredstava da se i paušal do kraja pokrije. Dakle, meni je to potpuno jasno i to je ono o čemu sam ja govorio. Dakle, ovo je da se dobije i na mostu i na ćupriji. Moglo se je dobiti na paušalima tako što će se skinuti sa plaća kako je bio predložen budžet, pa da se onda ne iskaće iz ove budžetske stavke. Mislim, meni su te stvari potpuno jasne. Ja sam prikratio diskusiju, meni je više došlo do vrata da govorim o ovim stvarima, ali morao sam i danas da to kažem kada se usvaja rebalans budžeta, jer su mnoge priče o ovome bile inače vezane za rebalans budžeta.

I nemojte se ljutiti na mene, molim vas. Ja sam od prvoga dana zastupao ovaj stav i ponašam se ovako kako govorim za govornicom. I nema ljutnje, ja imam pravo i obavezu da govorim ovo o čemu govorim.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Džaferoviću, gospodin Križanović, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Poštovane kolegice, kolege zastupnici, dame i gospodo Vijeća ministara, izražavajući dakle, puno razumijevanje za sve teškoće u iznalaženju izvora finansiranja i funkcioniranja institucija Bosne i Hercegovine, ja smatram da je loše što rebalans proračuna za ovu godinu raspravljamo u vrijeme kada bi smo trebali imati na dnevnom redu Nacrt proračuna za narednu godinu.

Također želim reći da sam duboko svjestan, neophodnosti jačanja, daljeg jačanja institucija Bosne i Hercegovine. Međutim ukazati na jedan veliki problem, a koji se nije dovoljno tretirao u ovom prijedlogu rebalansa. Ja sam ga nazvao problemom radnog mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine. Jer to radno mjesto, glavni generator da kažem svih troškova.

Podatak da je u prošloj godini, sa zadnjim danom prošle godine u institucijama Bosne i Hercegovine bilo zaposleno 3.560 ljudi, za koje je trebalo izdvojiti 192 miliona konvertibilnih maraka. Prema podacima iz rebalansa, na polugodištu ove godine u institucijama je bilo zaposleno

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas da se saslušamo, molim poslanike da saslušaju kolegu kad govori.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Oko 3.700 ljudi, a oni su na godišnjem nivou, ako se uzme opterećivali o radnom mjestu budžet od prilike oko 60 i nešto hiljada maraka. Dakle, imamo jedan trend poskupljenja radnog mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine. Prema prognozi i dinamici zapošljavanja u narednoj, do kraja ove godine u institucijama Bosne i Hercegovine, biće zaposleno oko 4.870 ljudi, što je u odnosu na početak godine, povećanje za 1.300 ljudi.

Zašto sam naveo ove podatke? Mislim da je to propušteno sada u ovom rebalansu, ali smatram da bi trebalo voditi računa o prijedlogu proračuna za narednu godinu, da se ima daleko kritičniji odnos Vijeća ministara prema davanju saglasnosti na organizacione akte, na akte u organizaciji institucija, prema kojima Vijeće ministara po zakonu ima nadležnost.

Drugo, nužno je donijeti Zakon o plaćama i drugim pravima iz radnog odnosa za sve zaposlene korisnike budžeta Bosne i Hercegovine. Zbog toga što je i površnom analizom moguće vidjeti da postoji izvanredno šarenilo u kako u visini plaća, tako i svih drugih prava koja proističu iz radnog odnosa.

I treće, vrlo bi bilo značajno da pri donošenju ovih naših proračuna imamo bar neku analizu. Koliko porastom dakle, budžeta Bosne i Hercegovine mi doprinosimo daljnjem povećanju javne potrošnje u Bosni i Hercegovini ili čak u koliko smo racionalni, eventualno doprinosimo njenom smanjenju. Šta to znači, to znači da bi smo trebali imati analize da formiranjem određenih institucija na razini Bosne i Hercegovine, koliko to utiče na odgovarajuće slične institucije u entitetima, posebno sa stanovišta smanjenja broja u odgovarajućim institucijama entiteta. I koliko to eventualno utiče na povećanje, odnosno sniženje budžetskih opterećenja entiteta.

Ovo je vrlo značajno, pogotovo kad u Bosni i Hercegovini u ovom trenutku imamo ogromno opterećenje nacionalnog dohotka javnom potrošnjom u Bosni i Hercegovini. Evo toliko, hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Križanoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin predsjedavajući Doma Nikola Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, poslanici, uvaženi gosti, vi znate da o rebalansu budžeta su vođene rasprave i pre toga nego smo imali predlog rebalansa budžeta, da je Parlament u više navrata zahtijevao od Vijeća ministara da dostavi rebalans budžeta kako bi smo svi u ovoj državi mogli raditi u okviru zakona, i trošiti u okviru zakona. Na žalost, dugo je trajala rasprava na relaciji Vijeće ministara i međunarodne finansijske institucije, prije svega Međunarodni monetarni fond i na kraju nakon teške rasprave se došlo do prvog drafta rebalansa budžeta.

On je samo prije 15 dana ili prije 20 dana ušao u parlamentarnu proceduru i Parlament Bosne i Hercegovine. I svjesni ozbiljnosti situacije, svjesni da pojedini budžetski korisnici kao što su demineri, 3 mjeseca nisu primili platu po osnovu budžeta, Kolegi Predstavničkog doma je skratio rokove vezano za raspravu o rebalansu budžeta. Zato što smo skratili vrijeme, ne znači da rasprave ne smije da bude. Ja moram da kažem da sam vodio živu aktivnost, i evo koristim priliku da se zahvalim ministrici trezora koja je ovdje sa svojim saradnicima. Dakle, razgovarali samo pre nego što su se pkrenula amandmansku fazu. I moram da kažem da je tu pokazano puno razumijevanje. Možda čak veće razumijevanje, nego što mi parlamentarci imamo kada je pozicija Parlamenta i ono što parlamentarac svude u svijetu jeste. Ja moram da kažem da će Parlament nositi ogromnu borbu na putu Bosne i Hercegovine ka evropskim i euro atlanskim integracijama.

Mi moramo javnosti da kažemo da smo mi naše delegacije koje broje od 7 do 12 članova, na žalost sveli na tročlane delegacije, Srbina, Hrvata i Bošnjaka ili Bošnjaka, Srbina i Hrvata i da to nije ta dimenzija parlamentarne borbe, koja će nas jednostavno približavati evropskim i evroatlanskim integracijama. Da je ovo bila zašto ne reći borba za poziciju Parlamenta u Nacrtu budžeta za narednu godinu. Pa to imamo pravo, to nam je ako hoćete i obaveza. Ja mislim da mi to moramo svjesno i odgovorno raditi.

Dakle, ja ovde koristim priliku, još jednom kažem da se Ministarstvu trezora zahvalim na razumijevanju, što je našlo razumijevanja ne samo za Parlament, nego i za ostale budžetske korisnike iz i onako oskudnih sredstava koji su namjenjeni za rad Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Kad bi smo danas govorili može li ovoliki broj poslanika udoboljiti svemu onome što se zovu prijeko potrebne reforme, doći će mo do odgovora da ne može i vjerovatno će se vremenom broj državnih poslanika morati povećavati, kako bi ova država išla krupnijim koracima ka evropskim i evroatlanskim integracijama.

Dakle, nije ovo idealno, nije najbolje rješenje, ali je bilo rješenje koje se kretalo u okviru zadanih mogućih sredstava. I ja mislim, da je to dobro, ja mislim da treba podržati ove prijedloge, prijedloge Komisije za finansije i budžet i pošto nije bilo novih amandmana, ja koristim priliku dakle, pošto se ovo mora izjašnjavati Dom naroda, da danas jednostavno poslije glasanja u prvom čitanju, to je moj prijedlog se izjasnimo i u drugom čitanju, jer nema novih amandmana. A i da ima potrebe za probojem ovih sredstava, nemoguće da tu bitku dobijemo, dakle, nema sredstava. I mislim da danas taj

posao treba završiti. Zamoliti Dom naroda da se na narednoj sjednici također izjasni o prvom i drugom čitanju. I da stvorimo zakonski okvir za zakonito trošenje sredstava ne Parlamentu nego ostalim budžetskim korisnicima koji na rebalans čekaju kao na nasušnu potrebu.

Zato dakle, ja podržavam, neću da otvaram druge rasprave. Moramo da kažemo također radi javnosti da imamo 22 poslanika iz prošlog saziva koji godinu dana primaju nadlženosti. To je i da ne bi trebao rebalans što se tiče troškova poslanika ove godine, za ovaj parlament, da nije 500 hiljada ili preko 500 hiljada maraka uračunato, ali to je naravno zakonska naša obaveza. Mi smo obavezni da poštujemo zakone koje smo donosili. Ako mislimo da nisu dobri, treba ih mijenjati ili treba skraćivati vrijeme. I zato mislim da je dobro danas da se izjasnimo o ovom rebalansu.

Vi znate da sam ja bio žestok kritičar načina donošenja budžeta, pa i rebalansa. I danas bih to iskoristio da postoji mogućnost da nešto mijenjamo. Ali, da ne radimo uzaludan posao i da rebalans ne postane politikanstsko sredstvo od koga niko neće imati koristi, evo želim danas da dam podršku da ovaj rebalans usvojimo i u prvom i u drugom čitanju. Hvala vam lijepo.

Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Tihomir Gligorić, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dame i gospodo, ja se također pridružujem predsjedavajućem, gospodinu Špiriću u smislu da trebamo da donesemo budžet i da je uloženo mnogo rada dok nismo dobili praktično ovaj prijedlog. Parlament je odgovoran za rad drugih institucija u Bosni i Hercegovini i mi moramo da obezbijedimo finansijsku podršku praktično tim institucijama.

Na žalost, gospodin Džaferović je govorio sa ciljem da stavi naglasak ili sjenku na sam Parlament. I bilo bi dobro da je analizirajući ovaj prijedlog rebalans budžeta, zapazio možda i nekakve disproporcije ili nesrazmjere u smislu da Parlament Bosne i Hercegovine za svoj rad je predviđeno 4.569.613,00 KM, a da je recimo uzimam kao tipičan primjer Sud Bosne i Hercegovine predviđeno 7.920.000,00 KM. Pogledajte Parlament, njegov rad po komisijama, odlazak u inostranstvo vezano za proces integracije ..što treba da ispunimo. Istovremeno sav onaj mehanizam koji Skupština pokreće da bi bila uspješna i da bi sve normalno funkcionisalo u ovoj Bosni i Hercegovini, to je zahvaljujući Parlamentu.

I zato smatram, da kad govorimo i o Sudu da li se neko zapitao koliko su, kolike su plate u tom Sudu. Koliko ima zaposlenih? Ako gospodin Džaferović želi da govori i o moralu u krajnjem slučaju. Ali, prije svega i ovim iznosima, da li imaju takve podatke. Da li su ti ljudi, da li imaju više sredstava, jer Sud njihov kvalitet rada, Suda zavisi koliko je kvalitetan rad ovog Parlamenta, jer mi donosimo zakon po kome postupa i konkretno Sud Bosne i Hercegovine ili bilo koja institucija u Bosni i Hercegovini.

E da li je napravljena analiza i drugih plata, i za to bi poručio gospodinu Džaferoviću da bi bilo dobro da se zalaže da se u ovoj zemlji spriječi u procesu privatizacije pljačka. Zatim, da se zalaže da se donese strategija zapošljavanja, otvaranja novih radnih mjesta. Onda bih ja rekao da je njegova diskusija korektna. Ovako je to jedna da tako kažem možda ona klasična ljevičarska stara floskula kojom se on ipak služi. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, ja bih molio samo malo. Naravno dobiće kolega Džaferović priliku da replicira. Ja molim poslanike, molim vas radi se dakle, ja vas molim samo da saslušate. Radi se dakle, o rebalansu. Molim poslanike da diskutuju o načelima a ne da diskutuju jedan drugom o diskusijama. Ima li prijedloga za izmjene, korekcije, promjene postoji li mogućnost da stvarno vodimo odgovornu raspravu. Dakle, ja molim buduće diskutante, s tim što će kolega Džaferović replicirati. Da izbjegnemo replike, da uradimo korisnu stvar ako je moguće na rebalansu budžeta. Hvala vam lijepa.

Molim kolegu Džaferovića da uzme riječ.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Mislim tri puta mi je pomenuo prezima ovaj, pa zbog toga imam potrebu vrlo kratko dakle, ja nemam namjere da odgovaram gospodinu Gligoriću na njegove politikantske podvale ili pokušaje politikantskih podvala. Dakle, to je za mene stvar o kojoj ja ne želim da govorim ovdje, nego samo gospodine Gligoriću, mislim istina je ovo da se ovim rebalansom budžeta pokrivaju one povećane plaće iz aprila mjeseca ove godine. Ako to nije istina kažite mi. To je dakle, istina i ništa više.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Džaferoviću, ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Sead Avdić.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo, poslanici, ja također podržavam da jednostavno danas i u prvom i u drugom čitanju završimo razmatranje i usvajanje rebalansa budžeta, s tim da danas možemo dati sugestije za izradu narednog nacrtu budžeta od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine i Vijeća ministara. Na žalost, mi smo trebali do 15. oktobra ako se sjećate imati već u proceduri budžet za narednu 2004. godinu, na žalos mi ćemo ponovo imati prolongiranje takve jedne dinamike i u tom smislu ja bih dao neke sugestije, pa i u krajnjem slučaju pitanja koja su, na koje je nužno odgovoriti.

Naime, kako se može dogoditi da recimo Ured Ombudsmana probije budžet za 322 znači 322 procenta povećanja budžeta za tekuću 2003. godinu, i to rebalansa. Imate još nekoliko takvih dramatičnih stavki. Ali da ih ne ponavljam. Je li tako. Što znači da

objektivno odakle Agenciji za promociju stranih investicija 193 procenta itd.. itd. Ako ćemo ovdje za zrakoplovstvo uzeti kao normalno povećanje iz razloga opravdanih itd. Odakle planiranje Predsjedništvu da može povećati broj radnika za 40 ljudi, sa 58, 98. Čitate li vi ovaj izvještaj, 40 radnika se predviđa povećanje u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Ja vas molim znači da ako mi možemo na takav način nijemo promatrati šta se događa u institucijama Bosne i Hercegovine, u Predsjedništvu a mi smo ti, zadnje instanca koja usvaja rebalans budžeta, onda je to jednostavno za diskusiju. Znači, ja predlažem da stvarno Vijeće ministara uzme i do kraja analitično prouči ovaj tekući budžet institucija Bosne i Hercegovine i da za narednu 2004.godinu ne dozvoli ovakva ponašanja institucija Bosne i Hercegovine, s aspekta budžeta. Ja sam samo jednu stavku analizirao.

Pogledajte tamo ugovorne obaveze. To su ugovorni poslovi koji se zaključuju sa privatnim firmama pojedincima u cilju obavljanja povremenih poslova. Svugdje su probijeni. Agencija za promociju stranih investicija, CIPS projekat, itd., itd. Milionske cifre i sume. Pa kome to trebaju takve ekspertske usluge, ili usluge sa strane. Da mi nemamo jednostavno dovoljno naših domaćih jednostavno ovaj, kapaciteta itd.

Znači, ljudi ovo je vrlo kontraverzna ali ja predlažem što kaže predsjedavajući da ovo budu sugestije za naredni budžet 2004.godine i da se ovo uzme je li tako na znanje. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Avdiću, mislim da su ovo korisne sugestije i da se jedino na takav način i može pristupiti izradi budžeta za narednu godinu. Ko se dalje javlja za riječ? Ne javlja niko.

Zaključujem raspravu.

Dame i gospodo, idemo na izjašnjavanje.

Ko je za to, da prihvatimo Prijedlog rebalansa budžeta, koji smo dobili sa prihvaćenim amandmanima Komisije za finansije i budžet?

Dakle, glasamo u prvom čitanju.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo s koliko glasova za. Dakle, konstatujem da od 37 prisutnih poslanika, za je bilo 34, 3 suzdržana.

Konstatujem da smo usvojili u prvom čitanju Prijedlog rebalansa budžeta institucija Bosne i Hercegovine za 2003.godinu.

Nema potrebe za entitetsko izjašnjavanje.

Pitam vas ko je za to da idemo i u drugo čitanje, vezano za Prijedlog rebalansa?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Nema niko. Zahvaljujem.

Dakle, donijeli smo jednoglasno odluku da obavimo raspravu i u drugom čitanju vezano za rebalans institucija Bosne i Hercegovine za 2003.godinu.

Otvaram raspravu u drugom čitanju. Ko se javlja za riječ?

Ne javlja niko. Zaključujem raspravu. Idemo na izjašnjanje.

Ko je za to, da u drugom čitanju prihvatimo rebalans institucija Bosne i Hercegovine za 2003.godinu?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Dakle, dame i gospodo konstatujem nakon rasprave u prvom i drugom čitanju uz prihvaćene amandmane, ugrađene amandmane Komisije za finansije i budžet, od 37 poslanika za je bilo 34, protiv nije bilo, 3 uzdržana.

Konstatujem dakle, da smo usvojili prijedlog izmjena i dopuna budžeta institucija Bosne i Hercegovine, međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2003.godinu.

Zahvaljujem, prelazimo na 8.tačku dnevnog reda.

A.d. 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003.godinu, prvo čitanje

Određeni su isti rokovi za razmatranje prvog prijedloga zakona i za prijedlog izmjena i dopuna budžeta. Ustavno-pravna komisija mišljenje je dostavila 20.oktobra. Izvještaj nadležne komisije dostavljen nam je 21.oktobra.

Otvaram raspravu, ko se javlja za riječ? Ne javlja niko.

Zaključujem raspravu. Idemo na izjašnjanje.

Ko je dakle, za to, da prihvatimo Prijedlog zakona i zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003.godinu u prvom čitanju?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Zahvaljujem, da smo jednoglasno dakle, prihvatili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003.godinu u prvom čitanju.

Dame i gospodo, predlažem isti princip kao i za rebalans budžeta, da se o ovom zakonu pošto nema amandmana, izjasnimo i u drugom čitanju, jer je ovo zakon koji prati usvojeni rebalans budžeta.

Ko je za to, da spojimo da se izjašnjavamo i o drugom krugu?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Zahvaljujem, dakle donijeli smo odluku da se obavi rasprava i u drugom čitanju o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003.godinu.

Otvaram raspravu u drugom čitanju. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Idemo na definitivno izjašnjavanje.

Ko je za to, da prihvatimo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003.godinu? Zahvaljujem.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Konstatujem, da smo jednoglasno prihvatili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003.godinu.

Prelazimo na 9.tačku dnevnog reda, to je

A.d. 9. Prijedlog Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini u prvom čitanju

Predlagač zakona je Savjet ministara. Poslasticima je upućen 03.jula 2003.godine, Ustavno-pravna komisija je mišljenje dostavila 28.jula 2003.godine a nadležna je Ustavno-pravna komisija i Izvještaj nadležne komisije upućen je poslasticima 14.oktobra 2003.godine.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem, gospodin Jozo Križanović, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Dame i gospodo, uvežene kolegice i kolege, dakle prije nego što nešto kažem o ovom prijedlogu zakona, želim istaći da Socijal demokratska partija podržava donošenje Zakona o slobodi vjere i pravni položaj crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini. Prvenstveno zbog toga što je postojeći zakon donesen prije 27 godina, i u mnogome je dakle, do sada prevaziđen.

Također želim istaći da je dobro što je Međureligijsko vijeće Bosne i Hercegovine uradilo nacrt tog zakona i što je naše odgovarajuće Ministarstvo to pretočilo u Prijedlog zakona, ali također smatramo da je nužno o zakonu, imajući u vidu njegov značaj za ostvarivanje individualnih i kolektivnih prava i sloboda, svoje mišljenje da daju i druge vjerske zajednice koje nisu bile uključene u rad Međureligijskog vijeća Bosne i Hercegovine, kao i mnoge nevladine organizacije, političke i društvene strukture.

U ponuđenom tekstu zakona govori se isključivo o slobodi vjere, dok se u Ustavu Bosne i Hercegovine članak 1 tačka 3. gdje govori o slobodi misli, savjesti i vjera a u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i slobodama o slobodi misli savjesti i vjere. S toga je u temeljnim odredbama zakona trebalo regulirati šta se podrazumijeva pod slobodom savjesti, vjeroispovjesti, a vjerske zajednice ne smiju onemogućavati druge zajednice ili građane bez vjerskog uvjerenja u slobodnom, javnom očitovanju vjere ili drugog uvjerenja.

Za odnos između religija, vjerskih zajednica i demokracije, važna je stalna sloboda građana, da ima ovo ili ono religijsko uvjerenje, da to uvjerenje mijenja ili čak i da ne vjeruje. U predloženom tekstu zakona, smatramo da je karakteristično da se je pri osnivanju novih religija polazi od određenog kvoruma, odnosno od broja slijednika, sljedbenika. I što je važno također istaći, polazi se i od povjesne prisutnosti religija, određenih regija u zemlji.

Mi smatramo, da ovo može unijeti određene nedoumice i predstaviti čak jednu situaciju u kojima alternativna religioznost osobito novi religijski pokreti se mogu doživljavati kao opsnost i prijetnja pod navodnim znacima čistoću idnetiteta da kažem većinske religijske zajednice.

Dakle, problematično je u zakonu odrediti nužan broj osnivača neke vjerske zajednice, jer smatramo da svjetonazori i vrijednosti ne podrazumijevaju koliko ima nešto pristalica. Već se polazi od činjenice da imamo različite svjetonazore i vrijednosti pa makar ih slijedio i jedan pojedinac.

Smatramo da recimo biti Isus, biti Muhamed u doba kada su stvarali i propovjedali svoje vjere nisu imali ovoliki broj pristalica kao što se u našem zakonu to traži. Isus je imao kako znate 12 apostola. Ako hoćemo graditi pluralno društvo, onda moramo ići za afirmacijom svjetovne države, tj. za modelom odvojenosti države i vjerske zajednice. Država mora voditi neutralnu politiku prema svim vjerskim zajednicama i zaštititi religijski pluralizam.

Dakle, javno mjesto religije i vjerskih zajednica nije država ni politika, već građansko društvo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih molio da se saslušamo, a i diskutante da vode računa o vremenu. Molim vas dajte da saslušamo, budemo tiši a i gospodina Jozu molim da ako može glasnije govori.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zar se zaista ne čuje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Slabo se čuje, ali evo molim vas.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim bez dobacivanja, da saslušamo gospodina Križanovića

JOZO KRIŽANOVIĆ

Predlažem gospodinu Avdiću da se zahvali gospodinu Ragužu što poznaje njegova stajališta kroz ova moja koja iznosim.

Dakle, pošto ću konstatirati da nemam uvjeta dalje da govorim, smatram zaista ovo vrlo važnom temom, važnim zakonom, osjetljivim za društvo u kojem živimo. I razočaran sam vašim odnosom prema ovoj temi. Pa ću ipak konvenzirano ukazati samo na neke nedostatke u određenim člancima zakona.

Dakle, smatramo da u nazivu zakona umjesto slobode vjere, trebalo bi da stoji – slobodi vjeroispovjesti. Budući da se radi o svjetonazoru. Ovaj termin se naime koristi u svim međunarodnim konvencijama koje se odnose na vjerske slobode.

U članu 2. stav 3 zakona data je definicija vjerske zajednice. Opravdano je pitanje treba li se država uopće upuštati u to da definira, odredi i odredi šta je to vjerska zajednica. Posebno je pitanje da li od države treba da budu priznati subjektivitet vjerske zajednice.

U članu 5. stav 2 i članu 20. stav 1 zakona predviđena je zabrana napada i uvrede vjerskog službenika, i to je utvrđeno kao krivično djelo, što je potpuno suprotno načelu jednakosti građana pred zakonom. To je novi vid borbalongolika. To je suprotno Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i temeljnim slobodama.

U ovom članku, molim ovo su koliko ja znam načela, ja predlažem, ja kritiziram načela na koim je zasnovan zakon.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas da saslušamo, kad gospodin Križanović, nemojte dobacivati, ima će svako šansu ako hoće da dobije riječ da govori.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Predlažem kurs jedan. U ovom članku se također zabranjuje citiram "raspirivanje vjerske mržnje protiv bilo koje crkve ili vjerske zajednice ili njezinih članova", dok se ništa ne govori o izazivanju, podržavanju i pozivanju na vjersku ne toleranciju i mržnju.

U članku 12. zakona predviđeno je da crkve i vjerske zajednice imaju pravo na restituciju oduzete imovine. Naravno, mi također nemamo ništa protiv restitucije, također zagovaramo da je to nužno donijeti Zakon o restituciji, ali smo protiv toga da se pitanje restitucije i šta ona obuhvata, ne treba rješavati ovim zakonom i na taj način preinicirati ovaj, moguća rješenja koja treba urediti Zakonom o restituciji. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Križanoviću. Čini mi se da se radi o korisnim sugestijama, da ovaj zakon, pošto je ovo zakon u prvom čitanju, do izjašnjavanja u drugom čitanju, mislim da treba prihvatiti sve ono što poboljšava tekst, a pogotovo ono što ulazi u suštinu izmjene.

Ima li neko dalje da se javlja za riječ? Gospodin Duraković, izvolite. Doktor Duraković.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Ja se već sad slažem sa Jozinom konstatacijom da se vrlo nonšalantno odnosimo prema ovom vrlo bitnom i osjetljivom zakonskom prijedlogu. I što se mene lično tiče, ja bih volio da se ovaj Parlament izjasni o ovim prijedlozima koje je Križanović dao u ime svog kluba. Mislim da je svaki umjesan i da u znatnoj mjeri dopunjava predviđena zakonska rješenja, posebno što se radi o nekim standardnim konvencijama i da kažem što zadire u pitanje ljudskih prava i sloboda, evropskih konvencija i svega onoga što regulira pitanje položaja i vjere i vjernika i vjerskih zajednica i slobode i vjere i vjeroispovjesti itd.

Tu dosita evo određenih manjkavosti na koje on s pravom ukazao, i ja bih dao prijedlog da se mi izjasnimo o ovome o čemu je on predložio pa da onda idemo na jedno i drugo čitanje. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktore Duraković, ja bih molio samo da dakle, da pokušamo pomoći, s obzirom da je amandmanska faza završena. Da je nadležna Komisija već raspravila, dio amandmana dio nje. Ja naravno, kod mene postoji raspoloženje ako treba

da damo rok kao i za prethodni zakon još možda desetak dana, pa da se pokuša sa intervencijama da to Komisija dakle, ako se Parlament slaže dakle, ne oduzima mogućnost bilo kome da raspravlja, ali pošto i ja cjenim da ima korisnih sugestija koje je izrekao gospodin Križanović, čini mi se da bi to mogao biti jedini izlaz sad jer je taj dio amandmanske faze završen. Dakle, sve što radimo moramo raditi u skladu sa Poslovníkom.

Jeste li imalo krivi navod gospodine Križanović, dopunu. Možete li saslušati, pošto će biti još pretpostavljam rasprave, ako bude vezano za to pa da dopunu date da ne vodimo raspravu. Ako insistirate, izvolite nije problem. Dakle, da ideja aha, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ako se zaista složimo da je ovo jedan vrlo osjetljiv i značajan zakon za Bosnu i Hercegovinu, ja sam mislio na kraju predložiti da se iskoristi ona poslovnička mogućnost da se evo i na kraju prvog čitanja treba, otvori jedna javna rasprava kratka je li, u okviru nadležne Komisije, u kojem bi se dala prilika nevladinim organizacijama i drugim vjerskim zajednicama u Bosni i Hercegovini da iznesu svoje mišljenje o ovom prijedlogu zakona. Evo toliko, hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Križanoviću, na žalost ta faza je prošla, moramo dakle, poslovnički sad izaći iz ovoga. Tražio je riječ gospodin Novaković, pa Seada Palavrić. Molim vas, pa gospodin Čeman. Ali, molim vas da vidimo sad jednostavno da ne otvorimo raspravu, nego da jednostavno dođemo do najboljeg mogućeg rješenja.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege poslanici, svi se mi slažemo da se radi o ozbiljnoj raspravi i ne vjerujem da se bilo ko ovdje neozbiljno odnosi prema ovom zakonu, a ja hoću da kažem da se i Komisija zaista vrlo odgovorno i ozbiljno odnosila prema svim amandmanima koje je dobila u amandmanskoj fazi, i da se u toj fazi nalazio i jedan broj amandmana o kojima je sada gospodin Križanović ovdje govorio.

Ja ne vidim sada da smo mi ušli u neki problem iz koga trebamo izaći. Ja to ne vidim. Dakle, ne slažem se s predsjedavajućim da smo mi sad ušli u problem iz kog se trebamo izvući. Najveći broj amandmana gospodina Križanovića kad smo o njima raspravljali je odbijen zato što je već sadržan u nekom drugom članu u zakonu. Dakle, već je tretiran u nekom članu, ne u tome u kome je on predlagao, jeste u nekom drugom. Iz tog razloga je većina tih amandmana gospodina Križanovića odbijena.

Gospodin Križanović je imao mogućnost da 48 sati, dakle, prije početka ove plenarne sjednice ponovi sve amandmane o kojima je ovdje govorio, dakle, da ih ponovi, dostavi i da ih brani na Domu u drugom čitanju. Jedino što ja mogu prihvatiti ovdje jeste neka mogućnost da mi to što on nije iskoristio omogućimo mu da iskoristi. Znači pod ne

znam ni ja članom 94. pa da sad uzmemo tamo ovaj 3 tačka b) mada je to teško, ali evo da podvedemo ili pod 3 tačka a) pa da kažemo evo gospodin Križanović ima mogućnost da ponovi amandmane koji nisu prošli na Ustavno-pravnoj komisiji. A on je njih već ovdje rekao u svom izlaganju. I nemam ništa protiv dakle, da to uradimo na takav način, ako se i ostali slažu. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Novaković. Tačno je da poslovnička procedura ovakva. Molim vas lijepo. Dakle, tražimo jednostavno kolega Novaković je u pravu. Dakle, Parlament može da dozvoli da donese odluku i da kaže da jednostavno donese odluku da riješi ovaj problem, ali ja molim sve poslanike da u skladu sa Poslovnikom, ovde ne vidim problem nikakav.

Hvala lijepo, za riječ se javila gospođa Palavrić.

SEADA PALAVRIĆ

Dozvolite mi samo da konstatujem da ima mijesta prijedlog predsjedatelja da produžimo rok od 10 dana za ulaganje amandmana. I zbog onoga što je iznio gospodin Križanović kad je riječ o nazivu zakona i ja doprinosim, dodajem još tema za razmišljanje. Ja mislim da bez obzira na definiciju crkve, džamije i vjerske zajednice, iak je možda i odraz ne tolerancije ili ne naviknutosti da se kaže položaj, pravni položaj crkava ili vjerskih zajednica. Da li je u redu da se džamija podvede pod termin crkve ili vjerske zajednice, dajte da još malo razmislimo u ovih 10 dana, i da li da se zove zakon o slobodi vjere ili onako kako je gospodin Križanović ukazao kada je riječ o Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. I ako prihvatimo da naziv zakona nije adekvatan, onda normalno moramo konzistentno i neke članove koregirati.

I s toga bih ja, zaista apelirala da nam se pruži mogućnost od još 10 dana za amandmane na ovaj zakon. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, mi danas možemo se dogovoriti da se zakon, principi u zakonu usvoje u prvom čitanju, a da se podnose amandmani samo na neke nove momente koje ćemo imati u drugom čitanju. Dakle ono što se nije imalo u vidu. To je jedina poslovnička mogućnost. Dakle, da se izjasnimo, da prihvatamo principe na kojima je rađen zakon, a u koliko neko ima neke nove momente koji nisu uzeti u razmatranje, da se definiše kroz amandmane.

Za riječ se javio gospodin Belkić, izvolite, pa gospodin Ćeman, jeste.

BERIZ BELKIĆ

Evo gospodine predsjedavajući dakle, vi ste predložili ovu varijantu ako je riječ o novim amandmanima itd. Ja bih bio skloniji da pokušamo dati mogućnost Parlamentu da

se odluči o amandmanima koje je gospodin Križanović donosio odnosno iznio na Ustavno-pravnu komisiju, ja ne bi sada ovaj komentirao i reprodukovao kako je to sve tamo bilo, šta je bilo, to je stvar Poslovnika i stvar Ustavno-pravne komisije. Ali mislim da bi bilo vrlo važno pošto su svi rekli da su važne stvari, da ovaj dom se odredi o tome, da to ne ostane samo na 9 ljudi. Dakle, ja imam osjećaj da gospodin Križanović proceduralnu grešku ovaj, napravio ne razumijevajući da neće biti u prilici danas sa amandmanima računajući da je ovo prvo čitanje, pa će do drugog čitanja moći amandmane itd.

Dakle, ja sam sklon, pa nismo govorili gospodine Križanović kad bi ste podnijeli amandmane o kojim sete govorili ovdje?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ma ovdje je poslovnički sve čisto. Molim vas nemamo mi amandmana.

BERIZ BELKIĆ

Dakle, ja se zalažem za to da se produži ovo o čemu je Novaković govorio, odnosno da se pokuša naći uporište u ovome članu 94. tačka 3 a) da se nađe i da se produži mogućnost gospodinu Križanoviću da izađe s ovim amandmanima o kojim je govorio. Jer bi smo reducirali mogućnost rasprave ako odemo na ovu varijantu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Belkiću, mi moramo dakle primjeniti Poslovnik kao i za svaki zakon. Amandmanska faza je završena i amandmani su neki ugrađeni postali tekst ovog zakona. Mi danas govorimo o zakonu u načelima u principima gdje mogu načela i principi da se osporavaju. To je gospodin Križanović iskoristio. Ukoliko neko do drugog čitanja misli da postoje aspekti koje nismo imali u vidu, a to ne priječi da gospodin Križanović definiše te svoje amandmane u drugom čitanju i da se o njima pozitivno izjasnimo. Dakle, ovde nema nikakav spor. Samo, moramo poslovnički jednostavno voditi raspravu do drugog čitanja.

Dakle, postoji raspoloženje, vidjećemo kad se budemo izjašnjavali. Hvala vam lijepo i u tom smislu mislim da bi bilo korisno da privodimo raspravu. Gospodin je tražio, gospodin Čeman riječ i nema niko više prijavljen za raspravu. Ali ima dakle, ide redosljed ovog zakona onako kako treba.

MIRSAD ČEMAN

Hvala lijepa gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, razmišljao sam dok, je trajala ova rasprava da li da se u svojstvu ovlaštenoga izvjestioca da tako kažem Ustavno-pravne komisije, a to ste mogli vidjeti u svim našim izvještajima se ovlašćuje neko u ime komisija nadležnih da prokomentariše izvještaj. Dakle, razmišljao sam da li ima potrebe da se u tom svajstvu javim. Na kraju kolege koje su se prije javile da diskutuju su nešto od onoga što je imalo smisla reći povodom izvještaja koji je Ustavno-pravna komisija

kao nadležna već rečeno je dakle, i ja u tom svojstvu se nisam javljao. Tako da proceduralno i ove neke druge mogućnosti ili dileme koje smo čuli evo, manje više su jasne i mi se o njima naravno trebamo opredjeliti. Htio sam međutim, dakle kao član ovoga doma reći, a govorimo dakle o principima, načelima na kojima je zakon zasnovan, svoje viđenje ovih pitanja. Ja sam u ovom zakonu prepoznao nekoliko principa koji su bar pokušani biti razrađeni kroz tekst zakona o kome govorimo.

Jedan od principa, a to se i u obrazloženju pominje jeste princip da tako kažemo jedinstvenog pravnog okvira za ovu problematiku koju tretira ovaj zakon. Naravno, sad se može diskutovati o tome da li ova rješenja, imajući u vidu i amandmane Ustavno-pravne komisije, daju jedinstveni pravni okvir, i na to ja bar mogu reći da se slažem sa predlagaćem i konačno podržavam da se ovim daje jedinstveno šravni okvir, za Bosnu i Hercegovinu u Bosni i Hercegovini dakle.

Ja znam u nekim početnim fazama kad se, a to sam hajde da kažem u nekom drugom svojstvu upoznat, a ne kao član ovog parlamenta, mogu čak reći i kao građanin ove zemlje, znam da je čak bilo i stručni dilema, da li uopće treba donositi jedan ovaj zakon ili jedan ovakav zakon, ili prava i za vjernike, odnosno prava na slobodu vjere ili slobodu da se ne vjeruje, se mogu crpiti direktno iz konvencija, deklaracija i ostalih pravnih dokumenata koji su obavezujući u Bosni i Hercegovini.

I sam sam, kao i sad što mogu reći na strani onih koji smatraju da ima smisla i pored toga što imaju konvencije koje direktno obavezuju i pravo na vjerovanje ili ne vjerovanje je jedno od temeljnih ljudskih prava. Dakle, ima smisla donositi poseban zakon koji bi uredio neka specifična pitanja, ako ni zbog čega iz praktičnih razloga i evo i jedinstvenog pravnog okvira u ovoj oblasti.

Drugo načelo, drugi princip jeste izjednačavanje prava i obaveza bez ikakve diskriminacije. Naravno sad se i o tome može diskutovati da li ova rješenja koja su ponuđena kroz početni tekst zakona i amandmane Ustavno-pravne komisije znače ovo. Ja sam sklon ustvrditi, zato sam podržao prijedlog zakona da u najmanju ruku, evo da malo relativiziram i to, nema principa, nema odredaba koje baš dovode u pitanje ovaj princip da nisu izjednačena prava i obaveze itd. Može se teoretizirati, evo da sad uz izvinjenje kolegi Križanoviću kažem, da li sad ona brojka od 300 ili ne znam ovaj drugi broj koji se traži za neku novu zajednicu, je prihvatljiv a praveći paralelu da li je Isa ili Isus krist počinjao kao jedan, pa poslije imao onih 12, ili je li svaka ideja konačno može početi od jednoga itd. S te tačke gledišta možd i ima logike, ali s druge strane ne vidi se baš iz teksta zakona da se na toj osnovi hoće diskvalificirati pravo drugih da drukčije misle od i tradicionalnih i već postojećih vjerskih zajednica, niti se ovim zahtjevom atakuje na slobodu savjesti, vjere itd.,itd. Ova brojka od 300 je neka vrsta bar sam ja to tako razumjevaao uvjerljivosti i proceduralnih mogućnosti koje kažu ovaj, da dakle za onaj dio administracije koji treba provesti se eto nekakav uvjet ovaj propiše koji ni na koji način ne dovodi u pitanje drugoga da bude član ili ne član bilo koje vjerske zajednice, udruženja itd.

Ali, o tome se razumijem, i prihvatam može raspravljati. Slijedeći princip jeste princip koji kaže da su historijski utemeljene vjerske zajednice, pa se poimenično nabrajaju. Bilo kojim redom, nije bitno sad, evo islamska zajednica, katolička crkva, pravoslavna crkva, jevrejska zajednica itd. ovdje apostrofiraju. Pazite jednu stvar. Meni je vjerujte kad sam ovo ovaj, prvi put čitao u ovom tekstu zakona, u prvi mah me asocijalo na slijedeću stvar. Neki opći akti, ili evo imate u pravu inače ovaj, od Ustava itd. ponekad, ponekad u nekim svojim odredbama, zadiru u historijski da tako kažem, utemeljene neke vrijednosti, neke organizacije, neke asocijacije itd., konstatirajući ih ili konstatujući ih što ni na koji način a to se vidi iz drugih odredaba, ne zanači favorizovanje toga, jer je jedan također od principa koji je ugrađen u ovaj zakon, da prema ovom zakonu, naravno ni prema Ustavu Bosne i Hercegovine koji je ovakav kakav jeste važeći ni prema drugim zakonima nema državne vjere u Bosni i Hercegovini i nema državne vjerske zajednice u Bosni i Hercegovini niti je bilo koja vjerska zajednica koja sada egzistira, tradicionalna ili neka koja je evo jučer da tako kažem nastala. Ili koja je će sutra nastati, ima pravo da pretenduje na poziciju državne vjere, državne organizacije itd.

U tom smislu, ja mislim da je odbranjen princip ovaj, koji je početni bio, koji je vrlo važan i da na taj način se u stvari ne dovode u pitanje ovaj, bar ja tako to razmjevam prava drugih ili avnopravan položaj drugih. Ovo je dakle, jedna konstatacija kao što će evo da zaista me niko ne shvati malicioznom možda za 100 ili 1.000 godina neka sada postojeća minorna vjerska zajednica koja eto nije tradicionalna, biti u nekim zakonima koje će neko drugi nekad donositi na nekom planetarnom nivou, možda istorijski tretirana kao, istorijski potvrđena, utemeljena itd.

Mislim, dakle da ovde jednu stvar samo konstatujemo a da iz toga ne izvlačimo nikakva posebna prava za članove ovi tradicionalno vjerskih zajednica, u odnosu na neke druge. To je moje razumjevanje ovoga o čemu govorimo.

Dalje, kad sam rekao da je bila dilema o tome da li dakle, treba donositi ili ne ovaj zakon, uopće onda se zaista može postaviti pitanje, da li ovaj zakon tretira i sva pitanja slobode vjere savjesti, mišljenja itd. ili je ovo što bi smo rekli a ovo lekspecijalis koji tretira pitanja vjere. Naravno i teorisko je pitanje, ja ne sporim da ovdje uvažena gospoda profesori i drugi mogu sad postaviti stvar i ne samo sa pravnog nego i praktičnog aspekta, da li se pitanje vjere i pitanje savjesti uopće mogu odvajati, odvojeno tretirati, odvojeno normirati itd.

Ja sam spreman ustvrditi i da i ne, ali ovde je dakle pristup da se tretira pitanje i vjerskih zajednica. Ono jeste, ja sam čitao kao i vi komentare da su usko vezana, ali ev dozvolimo da može biti sasvim neopterećeno razmišljanje i razumjevanje, da to jeste usko vezano, ali da ne mora biti istim aktom tretirano, jer imamo opći akt, što je Ustav prvi zakon koji u stvari i jedno i drugo i treće normira, odnosno garantuje itd.

I evo sam sebi na kraju zabilježio, ali to sam već rekao dakle, važan princip je nema državne vjere niti državne vjerske zajednice. To je temeljna stvar koju naravno treba pozdraviti. U Bosni i Hercegovini imajući u vidu da je Bosna i Hercegovina sada i složena država ali prije svega složeno društvo u pozitivnom smislu te riječi. Složeno

društvo koje naravno podrazumijeva i ovaj zakon treba da brani i štiti i složenost tog društva ovdje i svugdje u Bosni i Hercegovini.

To je moj prilog dakle, kao člana ovoga parlamenta, diskusiji na temu općih principa ovoga zakona. U amandmanskoj fazi da ne ulazim u to već je i kolega Belkić i neki drugi članovi koji su ovdje diskutovali a istovremeno su i članovi Ustavne komisije rekli da smo mi imali i jedan broj amandmana uvaženih kolega koji su prihvaćeni neki nisu, ostaju druge proceduralne mogućnosti za koje evo dom može da odluči šta će sa njima u nastavku. Hvala vam lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Ćemanu, repliku je tražio gospodin Duraković je li?

NIJAZ DURAKOVIĆ

Nije neka klasična replika, već jedno samo pojašnjenje Mirsade. Meni je žao što ja nisam bio na toj komisiji kad smo raspravljali o tome, ali svejedno, to je do mene. Ali oni čabrkaju kruške i jabuke mislim. Nema, čemu priča o nekoj državnoj vjeri, državnim religijama itd. Valjda smo mi ustavno sekularna država. Valjalo bi stvar vratiti na početak, a to je na korpus ljudski i građanskih prava i sloboda gdje se podrazumijeva kao jedno od elementarnih prava sloboda vjere i vjeroispovjesti i svega toga ostalog.

Dalje, nemaju to neke tradicionalne ili neke novopečene religije. Mislim neću sad da držim predavanje o kršćanstvu ..imate 44 osnovna pravca, osnovne sekte je li, počev od rasklona katoličanstvu i protestantizam, anabatizam, kalvinizam i do jehovnih svjedoka itd. da sad ne govorim je li. U islamu isto tako nije baš stvar tako jednostavna je li, počev od temeljne podjele ..pa do vehabija i ostalih drugih pravaca i sekti kao što niu jednoj religiji. U židovskoj religiji imate najmanje 30 i nešto različitih sekti i pravaca i sl. Ovdje za vrijeme Austro-ugarske, evo na obali gore samo malo pođite imate veliku onu crkvu koja je danas Likovna akademija, to je adventistička je li, koja je još prije 150 godina se uvažavala ta raznolikost, šarolikost, pravo na izbor, pravo i sloboda na vjeru i vjeroispovjest itd. Dakle, ja sam shvatio ove prijedloge koje je Jozo iznio u tom pravcu, da malo promislimo, da se ne ponašamo da uslovno kažem monopolistički, tradicionalistički. Kad kaže Suada treba li tretirati džamiju. Teorijski i praktično i po islamu džamija je isto što i crkva, i ne može nikada biti islamska džamija da kažem, kao što može biti katolička crkva, jer džamija po islamu nije nikakav sve ti objekat, to je samo mjesto za molitvu itd.

Dakle, niste u pravu Suada, treba to istančano proučiti, malo vidjeti. Ja predlažem da ovaj prijedlog koji je već dat da zaš se ne bi dalo jedno 10 dana da se ove suptilne stvari ovaj, pojasne i da malo imamo mogućnost da i bolje promislimo, i da donesemo jedan doista pravi zakon koji bi korespondirao prije svega sa Evropskom poveljom o ljudskim pravima i slobodama. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Durakoviću, gospodin Ćeman repliku. Ja vas molim samo kratko i da ovu raspravu uspješno privedemo kraju.

MIRSAD ĆEMAN

U stvari nije replika nego da se bolje razumijemo. Kad sam ja pominjao dakle, prema mome razumjevanju, princip da nema državne vjere i državne crkve, ili državne vjerske zajednice u Bosni i Hercegovini niti tako treba biti. Ja sam samo htio reći da budem iskren, imao sam neke da kažem evo komentare koje u među vremenu da se pominjanje tradicionalnih vjerskih zajednica, bez obzira evo je li to opravdano, nije li to opravdano, doživljava kao neka vrsta inauguracije tih četiri vjerske zajednice kao neku vrstu državnih vjerskih zajednica, vjera itd.itd.

Moje, ja sam samo htio reći, da moje razumijevanje toga nije na taj način i da zaista ako ima potrebe da to još na jedan direktniji način naglasimo, nema u Bosni i Hercegovini niti je realno, niti treba ni jedna vjerska zajednica bilo tradicionalna, ne tradicionalna itd. dobiti status državne crkve, državne religije. A vi u ostalom znate da u jednom broju zemalja danas u svijetu koriz ustvne odrebe takvih definicija ima, bar sa tim sadržajem, tim smislom. Ako ne direktno tako formulisano. U tom smislu profeseore da se samo ovaj, dakle razumijemo, nije nikakva posebna replika, nego jednostavno da se razumijemo na što smo mislili. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, u pravu su oni koji misle da treba sjesti i razgovorati o svemu, ali sad sa govornice to ne činimo. Riječ je tražio zamjenik predsjedavajućeg gospodin Raguž, i nema više prijavljenih za raspravu. Ja vas molim da privodimo kraju.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo, evo ne bi se dakle složio s onima koji kažu da smo olako pristupili ovom zakonu. To ne znači da je on dobar i savršen, naravno da ima prostora uvijek da se stvari popravljaju, mislim da bilo je nas koji smo podnosili po desetak amandmana u proceduri, borili se za njih, za neki su nam prošli neki nisu. Ja mislim da se mi trebamo držati procedure, a ako postoje opravdani razlozi da je razmotrimo ovaj, i argumenti, da popravimo tekst, uvijek i tu mogućnost treba iskoristiti.

Dakle, ja osobno smatram na tragu ovoga što je gospodin Ćeman kao predsjedavajući Ustavno-pravne komisije govorio, da su vrlo važna načela koja su potrebna za donošenje jednog ovakvog zakona i korporina apsolutno u tekstu ovog zakona. I da tu nit ne smijemo izgubiti, ovdje kad rapspravljamo o zakonu da se ne bi javnosti o ovom parlamentu stekao krivi dojam. Ja mislim da je urađen veliki napor i od Međureligijskog vijeća i od Predsjedništva Bosne i Hercegovine i od Vijeća ministara i

od zastupnika, to ne znači da je savršen. Možemo ga i dalje, ali htio bi ta dimenzija bude ovde prisutna, jer je to zaista tako.

I mi smo sad u jednoj proceduri koja je čista i jasna. Ako ima potrebe da popravke radimo tamo na tragu evropskih konvencija, koje smo dužni poštovati, a gdje nije možda stvar zadovoljena, dajte evo da vidimo i to. Ali da se stekne dojam da zakon nije temeljito razraživan, konsultiran i sa udrugama i sa nevladinim organizacijama i sa medureligijskim vijećem. Mislim da to stajalište zaista ne može stajati.

Dakle, drugo načelo koje je vrlo važno, jeste da se ta materija od strane Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i da se na isti način ova prava tretiraju u Bosni i Hercegovini, vrlo važno i nediskriminatorско načelo koje ja mislim apsolutno zadovoljeno u ovom zakonu, što je također važno afirmirati.

Možemo sad viditi i u ovom dijelu o kojem je gospodin Križanović i gospodin Duraković sigurno ima argumenata u tom pravcu. Da vidimo je li nužno otvoriti dodatno, pa da popravimo i dalje. Ja i taj evo kao zastupnik mogu prihvatiti i to načelo s tim da to ne okvari sliku jednog velikog posla koji je rađen na ovom zakonu, i vrlo kvalitetnih rješenja koja se nalaze u ovom zakonu. Mislim da sam dužan to reći, i što se tiče samog naziva zakona na traguovog što je govorila gospođa Palavrić dijelom je odgovorio gospodin Duraković. Dakle, ovo je naziv za crkve, ovo nije naziv fizički objekata, i mislim da on u potpunosti zadovoljava svaprava i u isti status stavlja sve crkve ili vjerske zajednice u Bosni Hercegovini i da nema potrebe za njegovu korekciju. Mislim da je on potpuno utemeljen. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ragužu, ko se dalje javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Dame i gospodo, ja predlažem da se izjajsnimo o principima, dakle o ovom zakonu u prvom čitanju, a ostaje vremena i prostora, molim predsjednike klubova, predsjedavajuće da u jejdnoj tolerantnoj atmosferi uzimajući u obzir sve ono što je danas rečeno u drugom čitanju, jednostavno postignemo politički dogovor, da sve ono što je korisno da se poboljša tekst zakona, da to prihvatimo.

Ko je za to, da prihvatimo Prijedlog Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini u prvom čitanju?

Ima li protiv?

Ima li uzdržanih?

Dame i gospodo, dakle 33 prisuta, 30 je glasalo za, 3 su bila uzdržana, protiv nije bilo.

Konstatujem da smo usvojili Prijedlog Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini u prvom čitanju.

Prelazimo na 10.tačku dnevnog reda to je

A.d. 10. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o slobodnoj trgovini između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Moldavije.

Dame i gospodo, mi smo dobili Izvještaj naše Komisije za vanjske poslove, spoljne poslove, vezano za, i tu smo dobili pozitivan Izvještaj te komisije koji imate na stolu.

Otvaram raspravu.

Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko.Zaključujem raspravu.

Pitam vas ko je za to, da izvršimo ratifikaciju, da damo saglasnost za ratifikaciju Ugovora o slobodnoj trgovini između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Moldavije?

Ko je protiv?

Ima li suzdržanih? Nema,

Konstatujem dame i gospodo da smo jednoglasno dali saglasnost za ratifikaciju. Molim vas sjednite malojoš. Za ratifikaciju Ugovora o slobodnoj trgovini između Savjeta Ministara Bosne i Hercegovine i Republike Moldavije.

Ovom tačkom bi zaključili današnje zasjedanje Predstavničkog Vijeća Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, uz napomenu da ćemo vrlo brzi imati narednu sjednicu, sa sve zakonske projekte koji u skladu sa Poslovníkom budu pripremljene. No prije nego odjavim sjednicu riječ je tražila Seaka Palavrić, izvolite.

SEADAPALAVRIĆ

Hvala lijepo. Poštovane kolege i kolegice, vi zante da je jučer ukopan prvi predsjednik Predjedništva Bosne i Hercegovine. Koristim ovu priliku da vas obavijestim, one koji žele i pozovem da u 15 sati krenemo na mezarje Kovači i odamo počast predsjedniku Izetbegoviću. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, sjednica je završena. Očekujte vrlo brzo poziv za narednu sjednicu sa dnevnim redom. Hvala vam lijepo.

Sjednica završila sa radom u 14:45 sati.